

KONFERENCA ZK KOMBINATA INLES

Premalo strokovnih kadrov

V nedeljo so se zbrali v Kočevju člani Zveze komunistov z vseh obratov podjetja Inles. To je že drugi sestanek aktiva komunistov, prvi je bil pred pol leta v Ribnici. Sestanku sta prisostvovala tudi sekretar ObK ZK Ribnica France Debeljak in predsednik ObSS Kočevje Tone Serčer. Delo komunistov od prejšnjega sestanka in izpolnitev sklepov je ocenil sekretar aktiva, o gospodarski problematiki Inlesa in izdelavi statuta podjetja pa je govoril direktor podjetja Jože Žagar.

Komunisti Inlesa so v glavnem izpolnili sklepe prejšnjega sestanka, ki so se v glavnem nanašali na notranjo okrepitev združenega podjetja. Dobro dela centralni delavski svet in njegovi organi, medtem ko to ne velja za svete

Inlesa. Pri tem je bilo veliko težav. Vsak kolektiv je imel pred združitvijo svoje pogoje dela, svoj plan, pogodbe in druge vezi z različnimi podjetji in v kratkem času je bilo treba vse to speljati na eno pot. Če so to bile ob zdru-

žitvi objektivne težave, postanejo sedaj subjektivne, to je take, ki se dajo odpraviti znotraj kolektiva.

Podjetje lanskega plana proizvodnje ni doseglo. Vzrokov zato je več in med njimi je verjetno najvažnejši padec cen pri izdelkih, ki jih izvažajo. Tudi sama proizvodnja ni bila prek leta enaka. V prvem polletju so dosegli samo 39 % letnega plana, decembra pa so dosegli najvišjo mesečno proizvodnjo.

Kolektiv si je za letošnji velik plan, ki naj bi dosegel skupno vrednost 3,4 milijarde din. Zaradi omejitve sečnje, še predvsem iglavcev, pa so morali plan znižati. Tako bo letošnji plan za 10 % višji od lanskega plana in ne za 26 %, kakor so najprej planirali. Zelo važno je, da bo Inles letos izvozil 46 % vse proizvodnje. V številkah to pomeni milijardo dvesto milijonov deviznih dinarjev ali milijon šeststo tisoč dolarjev.

Da bodo te naloge dosegli, bo moral kolektiv vložiti velike napore. Za uspeh in nadaljnji razvoj so poleg materialnih sredstev potrebni predvsem kadri. V vseh obratih je premalo kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev. Tudi ni mogoče pričakovati večjega vzpona, dokler ima podjetje

2 inženirja in 6 tehnikov. Občutno primanjkuje tudi ljudi za komercialno in finančno službo. Poleg kadrov iz šol bo treba te vrzeli zapolniti z usposabljanjem in izobraževanjem delavcev in uslužbencev, ki so že zaposleni pri Inlesu. Prav pri izobraževanju teh so premalo storili. Pri podjetju nimajo socialno kadrovske službe in splošni sektor podjetja, kamor naj bi spadala tudi ta služba, vodi ena sama uslužbenka.

V razpravi je bilo slišati precej pripomb na račun neurejene družbene prehrane. Tovariš iz kočevskega obrata je povedal, da si delavci nimajo kje ogreti malice, dostikrat jim jo pojedo tudi miši. Nemajhne so težave s stanovanji. Kočevski obrat bi nujno potreboval 50 stanovanj. Razpravljali so še o delu mladinske organizacije, vključevanju žena v organe samoupravljanja in drugem.

Ob prizadevanju slehernega člana kolektiva, posebno pa še komunistov, bo lesnoindustrijski kombinat Inles tudi v prihodnje dosegal vse večje uspehe.

-m

Razprava o statutu

Prihodnja seja občinskega ljudskega odbora Kočevje bo v petek, 22. februarja. Razpravljali bodo predvsem o osnutku občinskega statuta, ki bo kmalu v javni razpravi, o poslovanju s skladi in o zadnjih zbiorih volivcev.

Nedeljska konferenca ZK kombinata Inles

ekonomskih enot. Izpolniti bo treba sistem samoupravljanja s prenašanjem pravic in dolžnosti na svete v ekonomskih enotah. Ti sveti morajo postati močna vez med kolektivom in centralnimi organi upravljanja. Sekretar aktiva je kritiziral pojave, da uprava podjetja brez predhodnega sklepa delavskega sveta nabavlja sredstva. Zavzel se je tudi, da bi nadalje izhajal tovarniški časopis, ki bi veliko prispeval k boljšemu medsebojnemu spoznavanju in utrjevanju kolektiva v enoten in močan lesnoindustrijski kombinat. Časopis je potreben tudi zato, ker člani kolektiva neradi prihajajo na sestanke, zelo radi pa berejo o nalogah in uspehih svojega kolektiva.

V Inlesu je treba vskladiti razpore plač med uslužbenci in delavci in si prizadevati, da bodo hitreje naraščale spodnje meje osebnih dohodkov.

Direktor podjetja je na začetku svojega govora dejal, da so politične sile podjetja veliko storile za vklajevanje interesov združenih podjetij s cilji in nalogami

O glavnih pokazateljih družbenega plana za leto 1963 so odborniki na zadnji seji ljudskega odbora že razpravljali. Sedaj je predlog družbenega plana v razpravi svetov občinskega ljudskega odbora, nato pa bo predložen obema zboroma ObLO.

Glavni poudarek letošnjega družbenega plana je na dvigu proizvodnje ob vzporednem naraščanju produktivnosti dela ter intenzivni usmeritvi na mednarodno tržišče. V zvezi s temi temeljnimi nalogami pa bo potrebno še nadalje izpopolnjevati si-

stem notranje delitve dohodka ter omogočiti stabilnejšo rast realne osebne potrošnje. Razumljivo je, da se omenjene naloge ne bodo same od sebe uresničile. Gospodarstvo bo moralo vložiti veliko truda, da bi vsaj delno zadostilo tem smernicam. Pred očmi pa moramo imeti, da je razvoj našega gospodarstva v glavnem odvisen od čim doslednejše izpolnitve teh nalog.

Na kakšen način naj bi v letošnjem letu pričeli uresničevati specifičnosti posameznih gospodarskih organizacij. Vremenski pogoji v januarju so bili izredno slabi. Tudi izgledi za februar so približno taki, zato bo to močno oviralo proizvodnjo v prvem tromesečju letošnjega leta in to predvsem v gradbeništvu, gozdarstvu in celo v nekaterih industrij-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Družbeni plan 1963 kmalu sprejet

Ne pozabimo 20-letnico ustanovitve mladinske organizacije

Jeseni, po praznovanju 20-letnice Kočevskega zbora, bo poteklo 20 let od ustanovitve slovenske mladinske organizacije, ki je imela prvi kongres v okviru ZSM v Kočevski Reki. Mladina Kočevske naj bi ne pozabila na ta jubilej. Na Kočevskem in tudi drugod je še veliko ljudi, ki so pred dvajsetimi leti sodelovali na kongresu. Pionirji v šolah pa bodo verjetno prav radi poslušali pripovedovanje nekdanjih mladincev, kako je bilo med vojno na Kočevskem in kako je bilo na prvem mladinskem kongresu v Kočevski Reki.

Družbeni plan 1963

(Nadaljevanje s 1. strani)

skih podjetjih kot n. pr. Itasu. Zato bomo morali za realizacijo plana vložiti v naslednjem obdobju veliko naporov, da bomo nadoknadili zamujene mesece.

Predlog družbenega plana predvideva, da bo gospodarstvo družbenega sektorja povečalo družbeni bruto proizvod za 19,6 odstotkov. Največje povečanje se predvideva v industriji in sicer 33,3 odstotke in v gradbeništvu za 48,6 odstotkov. Ti odstotki se nanašajo na povečanje fakturirane realizacije in ne vnovčene kot je bilo že objavljeno v »Novicah«. Materialni stroški naj bi se po predvidevanjih znižali tako, da bi narodni dohodek v družbenem sektorju gospodarstva porasel za 21,5 odstotkov. S tem povečanjem bi zvišali narodni dohodek na prebivalca za 19 odstotkov in sicer od 262.000 din v letu 1962 na 312.000 dinarjev v letu 1963. S tem bi se močno približali okrajnemu povprečju, ki bo po predvidevanjih za leto 1963 znašal 349.000 dinarjev. Stevilo za-

poslenih se bo po predvidevanjih dvignilo za 7,2 odstotka. To pomeni, da je nujno potrebno občutno dvigniti produktivnost dela, če hočemo doseči omenjeno povečanje družbenega bruto proizvoda in narodnega dohodka.

V močnejših podjetjih, n. pr. v Itasu, Kemični tovarni, pri KGP in SGP Zidar, bodo morali posvetiti veliko pozornosti predvsem dobri organizaciji dela, kajti prav v tem tičijo velike možnosti za povečanje produktivnosti in s tem v zvezi bi ta podjetja veliko pridobila tudi na rentabilnosti. Trg namreč iz dneva

v dan zahteva cenejše artikole, posebno še, če hočemo prodreti na zunanje tržišče. Podjetja, ki so se nekako ustalila na določeni strukturi stroškov in celotnega dohodka ali pa jim stroški celo naraščajo, bodo v konkurenčnem boju nujno izgubljala na rentabilnosti. Prav iz perspektive zunanega tržišča pa je potrebno, da se proizvodnja čimbolj organizira in preide na serije, kjer je to le mogoče. Kajti le na ta način bomo uspeli znižati stroške proizvodov in bomo lahko konkurirali na trgu, ne da bi ogrožali rentabilnost podjetja.

Predvideno povečanje proizvodnje in produktivnosti dela bi v letu 1963 dopuščalo, da bi se povečali osebni dohodki v gospodarstvu za okoli 14 odstotkov. V

preteklem letu so se življenjski stroški močno dvignili, zato bo potrebno na področju osebnih potrošnje posvetiti vso skrb preskrbi tržišča in stabilnemu naraščanju realnih osebnih dohodkov.

Z ustrezno proizvodnjo in politiko investiranja naj bi zlasti zagotovili hitro izboljšanje preskrbe tržišča s kmetijskimi pridelki ter povečali založenost trgovin z industrijskim blagom. S politiko takšnega razvoja in varčevanjem pri splošni potrošnji je treba zagotoviti tudi to, da se družbene dajatve, ki vplivajo na raven cen, ne bodo povečevale.

OBRAČUN ENOLETNEGA DELA RDEČEGA KRIŽA

Množičnost - uspeh RK

Med organizacije, ki po svoji važnosti zavzemajo v našem javnem življenju posebno mesto, spada brez dvoma Rdeči križ. V ponedeljek, 4. februarja, je odbor osnovne organizacije RK mesta Kočevje polagal obračun enoletnega prizadevanja. Vsi tu navajani podatki so vzeti iz temeljito pripravljenega in izčrpnega poročila predsednice, tovarišice Sandre Cilenšek.

Izredno hiter tempo razvoja in družbenih sprememb zahteva tudi od organizacije Rdečega križa večja poglobljanja o mestu in vlogi te organizacije v novih pogojih. Prepričani smo, da je organizacija RK v teh novih pogojih sprejemala nove obveznosti in svoje delo razvijala skladno z novim razvojem družbe.

Organizacija RK docela zadovoljuje objektivne potrebe delovnih ljudi in mladine našega mesta za njihovo zdravstveno prosvetljevanje. Prav s tem delom pa je ugled organizacije močno narasel.

Organizacija RK ima v našem mestu 1108 članov, na gimnaziji je 197 mladih članov samostojne organizacije, na obeh osemletkah pa še 1731 članov Podmladka. Stevilo članov organizacije RK pa bi nujno morali približati številu članstva SZDL. Z množičnejšo organizacijo bi tudi uspehi bili še večji.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Občinski ljudski odbor Ribnica se bo predvidoma 1. maja letos preselil v novo stavbo, v bivšo Šiferjevo vilo nedaleč od sedanjega stavbe ObLO. Obnovitvena dela (Gradbenik) se že precej časa vlečejo; tudi seliti so se mislili že nekajkrat (predvidevali so, da bo selitev že za občinski praznik - 26. marec), vendar se je vedno kaj zavleklo. Rekonstrukcija je v glavnem zaključena, urejena je tudi že centralna kurjava, le še pleskarji morajo opraviti svoje. Ker je stavba nekakšen kulturno zgodovinski spomenik, bo ostala zunanost nespremenjena.

Novi občinski prostori bodo opremljeni tudi z novim pohištvo, predvsem pa bo lepo urejena sejna dvorana. V dosedanjih prostorih ObLO bodo verjetno družbene organizacije, morda pa tudi glasbena šola... Obnova stavbe je stala okrog šest milijonov dinarjev.

Takole je bilo v enem izmed prostorov stavbe ObLO Kočevje po požaru (o njem smo obširneje poročali v prejšnji številki našega lista), oziroma, ko je bil požar v glavnem že pogasjen

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

RAZOROŽITVENA POGAJANJA — V Ženevi že dalj časaasedajo predstavniki 18 držav za razorožitev. Sovjetska delegacija je predlagala, naj bi vse atomske države podpisale sporazum, s katerim bi se odpovedale izkoriščanju tujih področij za atomska oporišča. Ta predlog napoveduje začetek pomembnih pogajanj v tem obdobju. Vodja ameriške delegacije je v daljšem govoru načel vprašanje sporazuma o prepovedi atomskih poskusov, češ da je za ZDA nesprejemljiv predlog Hruščova, naj bi uvedli dve ali tri inšpekcije letno na kraju samem ter postavili tri avtomatične »črne skrinjice«. SZ je namreč pripravljena dovoliti tri inšpekcije na svojem ozemlju, ZDA in Britanija pa vztrajata pri 7 in 10 avtomatičnih kontrolnih postajah. Britanski delegat Godber je izjavil novinarjem, da bo morda pri tem Zahod popustil, da pa mora SZ nasproti temu izraziti »ustrezno pripravljenost, da pride na-proti željam Zahoda«. — Daj — Dam!

PREVRAT V IRAKU — Prejšnji teden je prišla iz Iraka nepričakovana novica, da je prišlo do državnega udara, ki ga je organizirala skupina oficirjev. Ti so sodelovali tudi v revoluciji julija 1959 pod vodstvom generala Kasema. Predsednika Kasema so v soboto zjutraj ustrelili, češ da je izdal cilje revolucije iz leta 1959. Revolucionarni svet oficirjev je razglasil za novega predsednika republike polkovnika Arefa, nekdanjega Kasemovega prijatelja in sodelavca, ki je bil pozneje zaradi nasprotij z generalom zaradi »veleizdaje« obsojen na smrt in pomiloščen. Novi režim je sporočil, da bo spoštoval vse mednarodne obveznosti, ki jih je Irak prevzel v minulem obdobju. Jugoslovanska vlada je že priznala novo iraško vodstvo.

DEMONTIRANJE — ZDA so sporočile, da bodo do 1. maja demontirale raketna oporišča v Italiji in Turčiji in orožje odpeljali v ZDA. Oporišča bodo nadomestili z atomskimi podmornicami, opremljenimi z raketami Polaris.

TEŽAVE ALŽIRIJE — Alžirija je potem, ko je po dolgotrajnih pogajanjih s Francijo in več kot sedemletni narodnoosvobodilni vojni dosegla neodvisnost, ostala nekje na robu mednarodnega dogajanja. Alžirsko ljudstvo je z vso vnetostjo pričelo obnavljati porušeno domovino in utrjevati svojo ekonomsko bazo. Čeprav pa je na severozahodu Afrike na videz mirno, pride včasih do nesoglasij. Tako Tunizija očita Alžiriji, da daje zatočišče atentatorjem na predsednika Burgibo, obmejni odnosi med Alžirijo in Marokom še niso jasni, nista si pa tudi še na jasnem, kam spada Mavretanija. Alžirsko ljudstvo je v svojih hotenjih, ustvariti si lepše življenje, enotno, prav tako pa tudi v svoji zunanji politiki nevmešavanja v blokofske razprtije, v čemer je morda Alžirija celo korak pred starejšima sosedoma. Vse tri države imajo isto preteklost, enak jezik in v glavnem tudi ekonomske pogoje in bodo malenkostne razprtije prav lahko odpravili, o čemer je pred kratkim spregovoril tudi alžirski zunanji minister. Poudaril je: »Bodočnost Magreba (sodelovanje vseh treh držav) temelji na skupni usmerjenosti na mednarodnem planu in na področju naših stališč glede reševanja spornih problemov na svetu.«

BRITANSKA ATOMSKA LADJA — Britanski minister za transport Marples je napovedal, da bo VB verjetno septembra pričela graditi prototip ladje na atomski pogon.

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

DESET MINUT V TORBICI

Usnjena galanterija

Lani 29. novembra so odprli v Sodražici obrat ljubljanske Torbice, podjetja, ki izdeluje najrazličnejšo usnjeno galanterijo, kovčke, torbice, listnice, ovitke, etuije itd. Sodraška Torbica je naša prostor v preurejeni prostorni stavbi, ki je bila svoj čas namenjena za sedež občine Sodražica. Precej investicij je bilo potrebnih, da so stavbo primerno uredili, da je, skratka, taka, kakršno si sploh lahko želimo...

Ljubljanska Torbica ima poleg obrata v Sodražici še obrat v Zbiljah na Gorenjskem, kjer izdelujejo predvsem kovčke in aktovke. V Ljubljani izdelujejo torbice, vsa drobna usnjena galanterija pa se je preselila v Sodražico.

Torbica v Sodražici je bila odprta zato, da bi se lahko ljudje zaposlili v domačem kraju, predvsem ženske. V celotnem podjetju je zaposlenih okrog 120 ljudi, v

obratu v Sodražici pa 16, od tega jih je šest iz Ljubljane, ki skrbijo za potek in organizacijo dela ter za priučevanje domačih deklet.

Že zunanost stavbe vzbudi v obiskovalcu prijetne občutke, prav tako prostoren hodnik in široko stopnišče. V prvem nadstropju delajo v veliki, svetli dvorani dekleta. Okrog njih, nad njimi vlada mir, ki ga moti včasih le brnenje šivalnega stroja. Vsaka se molče sklanja nad svojim

delom; nekatere obrezujejo usnjene krpe, druge jih prilagajajo in lepijo, dokler ne pride izpod šivalnega stroja denarnica, etui ali kak drug izdelek...

Obratovodja nam je povedal, da so s prostori zadovoljni. Tudi sodraška dekleta so se privadila delu in lepo napredujejo in je celoten kolektiv lahko ponosen na dosedanje uspehe. Po planu bodo letos ustvarili za 30 milijonov proizvodov in upajo, da ga bodo dosegli. Drobno usnjeno galanterijo izdelujejo za potrebe

domačega trga, precej pa je tudi izvažajo (januarja so že izvozili 490 listnic, napravljenih v Sodražici).

Na drugi strani hodnika je pripravljena še ena dvorana, ki jo bo treba še opremiti, spodaj pa so v velikem prostoru stroji za prirojanje in modeliranje usnja. Strojev imajo trenutno dovolj, prostora pa je za 60 delavcev.

Še nekaj velja omeniti. Delavke iz Ljubljane so se že lepo živjele v življenju v Sodražici, kljub temu pa jim je včasih dolgčas. Prav vesele so, če jih kdo obišče iz Ribnice ali drugod, dovzetne za vsako spremembo. Seveda, Sodražica je precej oddaljena in po delu človek res ne ve, kam bi se dal...

F. Grivec

Težave gasilskih društev

V občini Ribnica je 23 gasilskih društev, od tega je eno industrijsko (Inles). Zaradi lažjega dela so društva razdeljena na več sektorjev — Ribnica, Sodražica, Velike Poljane in Dolenja vas.

Skupno za vsa gasilska društva je veliko pomanjkanje sredstev in gasilskega orodja, kolikor ga pa imajo, je večinoma že izrabljeno. Lansko leto je občinski ljudski odbor dodelil občinski gasilski zvezi 900 tisoč dinarjev, kar pa je občutno premalo za pravilno funkcioniranje zveze in društev, in niso mogli zadostiti niti najnujnejšim potrebam (samo zavarovalnina dveh gasilskih avtomobilov je 250.000 din!)

Prav tako je z ostalimi sredstvi, npr. z motornimi brizgalnicami, ki so večinoma v zelo slabem stanju in bo treba misliti na nakup

novih. V občini je sedem motornih prevoznih črpalk, 14 prenosnih in 14 ročnih črpalk. Tudi nekateri gasilski domovi so v slabem stanju. Gasilski dom v Loškem potoku pretaka, v Globeli imajo leseno barako, gasilci iz Vinic in Zapotoka pa hranijo orodje v privatni hiši.

23 gasilskih društev v občini ima 4581 m tlačnih cevi (52 mm) in 1342 m cevi (75 mm), 82 metrov 75 mm sesalnih cevi in 39 metrov 110 milimetrskih. Seveda pod takimi pogoji društva zelo težko delajo in opravljajo dokaj težko nalogo, ki jim jo je zaupala družba. Društvom primanjkuje tudi ostalih rekvizitov.

Kljub številnim težavam so gasilci preteklo leto aktivno sodelovali pri reševanju družbene in privatne lastnine. Na območju občine je bilo dvanajst požarov. Materialna škoda, ki so jo požari povzročili, znaša deset milijonov in pol, vrednost škode, ki so jo preprečili gasilci, pa skoraj pet in pol milijona din. Od tega so bili trije požari na družbenem sektorju; škode so povzročili za 450 tisoč dinarjev, vrednost očuvane imovine pa je preko dva milijona. Ostali požari (in škoda) so nastali na privatnem sektorju. Prav iz tega lahko sklepamo, da je precej požarov nastalo predvsem zaradi nepazljivosti, nepredvidnosti in morda malomarnosti! Škoda bi bila seveda še veliko večja, če ne bi gasilci takoj priskočili na pomoč. Kajpak pa bo treba gasilskim društvom v prihodnje bolj pomagati in jim nuditi dovolj sredstev za nabavo in izpopolnitev opreme. Po drugi strani pa je treba navaditi tudi ljudi na pravilno ravnanje z ognjem, upoštevati morajo vse požarno varnostne ukrepe. Ogenj kaj lahko nastane in s tem občutna materialna škoda, ki jo je treba od neke kriti. Vsekakor je bolje preprečevati prej kot pozneje!

Sprejet pravilnik

Konec decembra lani so pri podjetju INLES sprejeli pravilnik o osebnih delitvah čistega dohodka in osebnega dohodka, velja pa že od 1. januarja letos za celotno podjetje. Urejujejo le še nekatera vprašanja tehničnega značaja in organizacijske probleme v proizvodnji, ki morajo biti urejeni za pravilnejšo delitev čistega in osebnega dohodka.

OBRAT TORBICE V SODRAŽICI. Dekleta marljivo obrezujejo, lepijo in šivajo najrazličnejše izdelke iz usnja.

Še vedno je precej problemov invalidov

Pretekli torek je bila v Kočevju občinska konferenca zveze vojaških vojn invalidov. Sneg je preprečil, da bi se je udeležili tudi delegati iz Kolpske in Dragarske doline (razen enemu, ki se je pripeljal v Kočevje na — plugu). Delegati so počastili z enominutnim molkom spomin na 23 članov ZVVI, ki so umrli v preteklem letu.

V občini Kočevje je 550 vojn invalidov (157 osebnih in 393 družinskih invalidskih upravičencev). Iz poročil in razprave se je videlo, da je za invalide v Kočevju in bližnji okolici poskrbljeno zadovoljivo in da tu ni socialnih problemov, ki pa so še značilni za ostale kraje v občini. Običajno nastajajo socialni problemi po upokojitvi invalidov, ker invalidnine niso tako velike, da bi zagotavljale invalidom povprečni standard. Invalidi imajo težave z uveljavljanjem posebne delovne dobe in dobivanjem invalidnin predvsem zaradi zemlje in ker nimajo priči, ki so potrebne za uveljavitev posebne delovne dobe. Invalidi kmalu se namreč le neradi odrekaajo zemlji, čeprav bi potem dobivali večjo invalidnino. Razen tega pa zemljo tudi ne obdelajo najboljše, zaradi česar imajo škodo sami in skupnost. Če bi bila zemlja dobro izkoriščena (kar bi bila predvsem, če bi jo oddali KZ), bi tudi več donasala, skupnost bi imela potem tudi več sredstev, kar pa bi lahko spet vplivalo na večje invalidnine. Delegati so tudi poudarili, da je nujno, da se tudi

invalidi prizadevajo za splošen dvig našega gospodarstva, kar bo tudi pripomoglo, da bo ostalo več sredstev za invalidnine. Majhne invalidnine in stanovanjski problem invalidov, ki je zelo pereč, zelo slabo vplivata na nekatere prizadete invalide, ki se zaradi tega predajajo pijači ali pa kriticizmu.

Nadalje so delgati razpravljali o izobraževanju in zaposlovanju invalidov. Po vojni so prav bivši borci-invalidi imeli veliko dela na raznih področjih in niso imeli časa za izobraževanje. Poudarili so, da so imeli čas za študij takrat tisti, ki so imeli najmanj dela, med temi pa so bili tudi ljudje, ki so pomagali ali pa so se borili skupaj s sovražnikom in prav ti imajo zdaj zaradi strokovne usposobljenosti možnost, da pridejo na lepe položaje (ali pa jih nekateri celo že imajo). Delegati so priznali, da vsi invalidi tudi niso bili sposobni za študiranje in izobraževanje iz različnih vzrokov, med katerimi je važen tudi občutek manjvrednosti (zaradi v vojnih dobljenih telesnih okvar). Vendar pa ne bi smeli iti tudi v

drugo skrajnost in invalide zaposlovati le na manj pomembnih delovnih mestih (vratarji, nočni čuvaji in podobno). Poudarili so, da je nujno posvetiti več pozornosti poklicni rehabilitaciji invalidov. Marsikje se je pokazalo, da naprav invalid na delovnem mestu, ki je zanj primerno, oziroma je zanj prirejeno, prav toliko, kot povsem zdrav državljan in morda celo še več, hkrati pa se invalid tako znebi občutka manjvrednosti. Poudarili so, naj bi statuti, ki jih zdaj pripravljajo gospodarske organizacije, govorili tudi o zaposlovanju invalidov (ne samo vojaških, ampak tudi delovnih).

Delegati so razpravljali še o športu oziroma fizični rekreaciji invalidov, o duševni rekreaciji, o sodelovanju pri pripravljanju in izvedbi programa proslave 20-letnice Kočevskega zbora, o zdravstvenem varstvu in zaščiti invalidov ter drugem. Predvsem pa so poudarili, da je nujno, da vse tri kočevske organizacije (ZB, ZROP in ZVVI) še tesneje sodelujejo, saj imajo precej sorodnih oziroma skupnih problemov in nalog.

J. P.

Grmada

Turistično društvo Ortnek gradi letos za turiste prenočišča na znani turistični točki Grmada. Društvo sprejema tudi druge, ki bi bili pripravljeni pomagati pri gradnji in prispevati sredstva.

Množičnost-uspeh RK

(Nadaljevanje z 2. strani)

Za lažje izvajanje nalog so organizirali komisije: za zdravstveno prosveto, Podmladek RK in za krvodajalstvo. Z razvijajočo se industrializacijo se spreminja tudi način življenja naših ljudi. Ker sta zdravstvena prosveta in vzgoja zlasti pomembni preventivni dejavnosti, so lani uvedli 60-urni tečaj prve pomoči, ki ga je obiskovalo 24 mladincev iz podjetij in obrti. Prav tak tečaj so priredili za mlade člane RK na gimnaziji in 12-urni tečaj RK za laično nego bolnika na domu. Enaka tečaja sta bila organizirana tudi na obeh naših osemletkah.

Preventivno dejavnost je organizacije razvijala tudi z zdravstvenimi predavanji z diafilmi o boju proti alkoholizmu, o raku itd. Dasi so predavanja bila spremljana z diafilmi in filmi, udeležba ni bila zadovoljiva.

V čast in spomin vsem krvodajalcem je posvečen 4. junij, »Dan krvodajalstva«. Lansoletni uspeh krvodajalske akcije je bil za našo organizacijo RK v mestu kar zadovoljiv. Ker pa se bori naša zdravstvena služba z vedno večjimi potrebami po krvi in plazmi, moramo iskati vedno novih krvodajalcev tudi med mladino. Krvodajalska služba mora postati stvar vsega našega prebivalstva ob podpori vseh ostalih družbenih faktorjev, kot so zdravstvo, SZDL, sindikati itd.

Na proslavi dneva krvodajalstva, pri kateri so sodelovali z lepim in pestrim programom mladi člani RK in Podmladka z osemletke, so razdelili 2 zlati in 50 srebrnih odlikovanj pet- in večkratnim krvodajalcem.

V okviru družbene skrbi za otroka je pomembno tudi vprašanje pravilne prehrane. Pri tem imajo šolske mlečne kuhinje važen vzgojni pomen za oblikovanje higienskih in prehrabnih navad. Ko na šolah v pouk gospodinjstva vključujemo enako fante in dekleta, jih z enako malico socialno izenačujemo, kar je tudi zelo pomembno. K temu je tudi

dosti pripomogla mednarodna pomoč v živilih, ki jo prejemata obe osemletki, vse varstvene ustanove (3 vrtci), šolska kuhinja »Metka« in dijaški internat. Ta pomoč samo za osemletki je številčno prikazana takale: v letu 1962 so prejeli 339 vreč moke ali 15.416 kg, mleka 167 vreč ali 77.15 kg in 256 kg masti ter 207 kg olja. Skupna vrednost mednarodne pomoči samo za obe osemletki je znašala 3.391.410 din. Prispevek, ki ga dajejo za malice starši, pa je samo za njihovo izboljšanje.

Zelo uspešna je bila fluorografska akcija, kakor tudi cepljenje proti kozam in davici. Na letovanje na morje so poslali po dvoje otrok, na Debeli rtič in v Selce. Pri akciji za Debeli rtič je treba pohvalno omeniti podjetje »Trgo-

promet«, ki je prispevalo 50.000

Se in še bi morali naštevati, a se omejimo samo še na nekaj važnejših navedb. Na naših šolah je bilo lani 1431 članov Podmladka RK, od tega 37 aktivov in 50 higienskih aktivov. Prirejenih je bilo 44 predavanj: O TBC, Teden RK, Debeli rtič, Zdrava prehrana, Higijenski ukrepi, Varnost na cesti. Lepa proslava je bila ob sprejemu cicibanov v organizacijo Podmladka RK. V šolah so izvedli tekmovanje za najboljši spis v Rdečem križu. Najboljši nalogi sta bili nagrajeni z 2 nalivnima peresoma.

Zaključujemo z že zgoraj zapisanim stavkom, ki je tudi vroča želja odbora: Z množičnejšo organizacijo Rdečega križa bi uspehi bili še večji!

PRED IZREDNO MLADINSKO KONFERENCO V RIBNICI

Duhovna rekreacija mladine

Zadnje čase nastaja vedno večji problem na področju kulturne življenja. Viden korak je bil pri tem dosežen že z uvedbo organov družbenega upravljanja kot nosilec družbenega vpliva na delo kulturnih ustanov. Toda prav tu vedno nastopa kot zaviralni moment materialna stran, kar je morda posledica slabega razumevanja odgovornih forumov, ki četrtočasrat smatrajo to področje financiranja kot nujno formalnost. Premalo pa se vprašajo, na kakšen način naj se delovni ljudje razvedre in sprostijo.

Nujno je torej, da se s tem problemom spoprimejo ne le neposredni kulturni delavci, ampak tudi drugi, postane naj predmet razprave čim širšega kroga občanov. Tako bo tudi vzpostavljen večji kontakt med tistimi, ki ustvarjajo ali reproducirajo kulturne vrednote, in tistimi, katerim so le-te namenjene. Zavedati se moramo namreč, da današnji stehizirani čas zahteva duhovno in fizično rekreacijo delovnega človeka...

Jasno pa je, da so za vse to nujno potrebni prostori in vsaj minimalna sredstva. In ker je za to zainteresirana predvsem mladina, se večkrat premalo zavzemamo za pomoč in razumevanje.

Veliko lažje je mladino kritizirati, kakor pa jo razumeti in ji nuditi nujno potrebne pogoje za primeren izkoriščanje prostega časa! Seveda mladina kaj lahko zaide, skuša najti razvedrilo drugje, tam, kjer družba najmanj pričakuje in želi. In potem šele ugotovljamo napake in jih skušamo popraviti. Toda kar je zamujeno, se ne da več (vsaj zadovoljivo in hitro) popraviti...

Kam naj npr. zahaja mladina v Ribnici. Preprost odgovor — v gostilno! Toda je tak odgovor dovolj tistim, ki so za mladino odgovorna? To smo vsi, mladinska organizacija in vse ostale družbeno politične organizacije v komun. Mladino moramo vzgajati ves

Nadarjena Pascale Petit se je močno uveljavila v francoskem filmu in je sedaj poleg BB najpopularnejša mlada igralka. Slika je iz filma »Eks-taza«, mladega režiserja Renéja Wheelera. (Pascale Petit smo videli ta teden v Kočevju v filmu »SLABE ŽENE«.)

čas, kajti to je bogata zakladnica kvalitetnega in požrtvovalnega kadra, ki ga naša socialistična skupnost nujno potrebuje. O tem bi morali pri nas v Ribnici temeljito razmisliti in dobiti primeren klubski prostor, v katerem bi se mladi ljudje shajali.

Precej žalostna je tudi ugotovitev, da nismo zmognili organizirati mladinskih plesov, če nam ne bi priskočila na pomoč armija in nam včasih odstopila dvorano in orkester.

O vseh teh problemih, poleg tega pa tudi o vrsti drugih, nič manj pomembnih vprašanj, bomo spregovorili na izredni mladinski občinski konferenci, ki bo prihod-

(Nadaljevanje na 10. str.)

OBRAZI:

„To je veliko priznanje“

Dobila sva se popoldne v zbornici, takoj potem, ko je odzvonil šolski zvonec zadnjo uro, kljub temu pa sva imela za razgovor zelo malo časa, kajti čez pol ure jo je čakala politična šola.

Metka Šmalc (ki se komaj štirinajst dni piše Zeleznik) je pred dvema letoma končala učiteljsko v Ljubljani in nastopila prvo službeno mesto na ribniški šoli. Že na učiteljsko je aktivno delala v mladinski organizaciji. Bila je članica občinskega komiteja LMS Ljubljana-center ter članica občinskega odbora SZDL Ljubljana-center. V Ribnici se je takoj vključila v družbeno politično življenje; na zadnji konferenci jo je ribniška mladina izvolila za delegatko na 7. kongresu LMJ v Beogradu. Tu je bila izvoljena v Centralni komite Zveze mladine Jugoslavije. Je tudi predsednica občinskega komiteja Zveze mladine Ribnica.

— Nekaj besed o kongresu?

— Odborje med 6. in 7. kongresom LMJ je bilo zelo razgibano in nam je prineslo številne pomembne družbene in gospodarske spremembe, nujno potrebne za naš nadaljnji razvoj. Mladina je vse te spremembe budno spremljala in aktivno sodelovala. Vse naloge, ki jih je mladina prevzela, je uspešno opravila (mladinske delovne akcije, katerim je dal tov. Tito vse priznanje!). Veliko priznanje jugoslovanski mladini

in njeni organizaciji je tudi dejstvo, da se je kongresa udeležilo preko 40 delegacij iz 30 držav.

Drugi dan kongresa je bil posvečen 20. obletnici ustanovitve USOJ. Delegacije mladincev so odnesle vence na spomenike sedmih sekretarjev na Kalemegdanu ter v vseh glavnih mestih, kjer so spomeniki padlih mladinskih funkcionarjev...

Maršal Tito je dal jugoslovanski mladino novo nalogo — gradnja Jadranske magistrale in ceste v

Črni gori, kar smo z navdušenjem sprejeli. Delegati so se v razpravi dotaknili vseh družbeno pomembnih vprašanj, iz česar lahko sklepamo, da je naša mladina nosilec in pobudnik naprednih idej in oblikovalec mladega rodu.

— Izvoljena si bila v CK ZMJ?

— Za kandidacijo sem zvedela šele na kongresu in sem bila prijetno presenečena. Izvolitev je

priznanje za moje večletno delo v mladinski organizaciji.

— O nalogah mladine pri nas glede na smernice 7. kongresa?

— Menim, da mladina pri nas ne more in bo mogla reševati aktualnih vprašanj, dokler bo pri delu osamljena. V bodoče bo potrebovala večje razumevanje in pomoč ostalih družbeno-političnih organizacij v komun. Doslej je bil pri delu z mladino vse prevelik poudarek na gospodarski problematiki, premalo pa je bilo govora (in dejanj) za vzgojo mladine...

— Kako vskladiš družbeno-politično delo in pedagoško delo na šoli?

— Na družbeno-političnem področju delam z velikim veseljem, ker se zavedam, da pedagoški delavec ne sme in ne more biti zgolj pedagoški delavec, se pravi strokovnjak na svojem delovnem mestu, ampak mora biti nujno tudi družbeni delavec, seznanjen mora biti z življenjem okrog sebe, aktivno mora sodelovati pri vseh družbenih procesih...

F. Grivec

Dan na Travnji gori

Bilo je mrzlo nedeljsko jutro. Sonce se je pravkar začelo prepletati z jutranjo zmrzino, ki je neprijetno tiščala v nos. Tedaj sem srečal Draga. Iz »garaže« je porival motor in mi vpil: »Greš z menoj, greva na Travno goro!« Ustavil sem se, pomislil in sprva se mi je kaj malo ljubilo iti z motorjem kamorkoli. Vendar, dal sem se pregovoriti. Odšel sem domov, poiskal od lankega leta v predalu počivajoče smučarske hlače, šel na podstrešje po smuči, prevrnil pri tem pol »ropotije«, k sreči našel nekje smučarske palice, klel in stokal, kje so gozdarji, jih končno našel in bil sem podoba (ali vsaj naj bi bil) smučarja.

V MRZLO JUTRO

Drago me je prijazno povabil na motor, mi blagohotno povezoval na hrbet svoj nahrbtnik in mi zabičal: »Pazi, fotoaparata sta notri!« Potem sem si natovoril na ramo smuči in v Dragov motor je žalostno zabrnol v zmrzino jutra. Počasni je požiral kilometre pomrznjene ceste in tu in tam hotel zdrseti z nje, toda Drago ga je dobro držal za vajeti. K sreči je bilo potovanje z motorjem kmalu končano, začela se je druga etapa. Pri Vinicah sva se zagnala v breg in že po nekaj korakih obstala. Drago se je lepo izgovoril: »Poglej dolino, to bi bil posnetek!« Ni hotel priznati, da se je ustavil zaradi pomanjkanja sape. Toda nisva se kesala. Dolina je bila preprežena z belino, ki se je bleščala v soncu in dajala čudovito podobo. »Škoda,« je vzdihnil Drago, »da sta aparata pokopana na dnu nahrbtnika.« Potolažil sem ga, da bom že peresom opisal to lepoto, toda še vedno ga je mikalo, da bi napravil posnetek. Končno sva nadaljevala pot.

POGUMNO V HRIB

Najini težki čevlji so enakomerno škripali po izhojeni poti. »Se malo in potem bova »Na štrikih«, mi je dokaj boječe potožil Drago. Pogledal sem nahrbtnik na njegovih plečih in že vedel, kaj mi je storiti. Pred strmino mi ga je Drago dokaj olajšano izročil in slavnostno obljubil, da ga bova na ta račun še pila. Počasi sva napredovala in Drago mi je v dokaj raztrganih besedah pripovedoval, kako je bilo v partizanih. Pri tem je željno lovil sapo in se od časa do časa ustavil ter me nejevolno pogledal, če mu sledim. Najinega trpljenja je bilo kmalu konec. Prišla sva na jaso, kjer stoji spomenik. Drago je potipal po nahrbtniku, privlekel na dan aparat, nato pa globoko zagazil v sneg.

SREČANJE Z MLADOSTJO

Na Travnji gori je bilo vse živo. Od vsepovsod se je slišalo veselo kričanje in dalo čutiti, da so tu počitnice, brezskrbni dnevi, da leč od pustih učilnic, pustih loleč od pustih guljenj lekcij. Tu je dihal mladost, srečal si jo na vsakem koraku, pa naj je bila to mladost v podobi mladega dekleta, ki se je sončilo pred kočo, ali postavnega fanta, ki se je v ostrih zavojih spuščal po strmini. Od vsepovsod je dihal in dajala nek svojevrsten odmev mirni okolici smrek in jelk. Povsod sva srečevala mlade, vesele obraze, prekrite z brezskrbnostjo počitniških dni in mladosti. Zastrmela sva se po strmini, ki je bila kot mravljišče, polno smučarjev, katerih obraz so izrazili srečo brezskrbne mladosti.

VSI SO BILI ZADOVOLJNI

Letošnja zima z obilico snega in lepimi smučišči je tudi letos privabila na Travno goro tečajnike I. bežigradske gimnazije iz Ljubljane. V razgovoru z direktorico gimnazije Stanko Severjevo in znano slovensko atletinjo Mileno Usenikovo sem izvedel, da jim je na Travnji gori zelo všeč in da so tu idealni pogoji tako za začetniške smučarske tečaje kakor tudi za nadaljevalne. Hrana je zelo dobra in kar je glavno: dovolj je je. Tudi oskrba 550 dinarjev dnevno je sorazmerno z drugimi podobnimi domovi na Gorenjskem prav malenkostna. Tudi za zabavo v večernih urah

KRIVULJE
V BELEM

je preskrbljeno. V domu imajo TV in radijski sprejemnik in veliko izbiro plošč. Tečajniki so bili zadovoljni tudi z domačini. Prejšnji večer so dom obiskali fantje iz Sodražice, ki niso hoteli piti alkoholnih pijač, ko so izvedeli, da je to tečajnikom prepovedano.

BOJIM SE, DA BOMO IZGUBILI NAŠE ZIMSKO ZATOČIŠČE

Marsikaj zanimivega nam je o Travnji gori povedal tudi profesor telesne vzgoje na njihovi gimnaziji tov. Franc Belčič. Na Travnji gori je letos že četrto leto in je že od vsega začetka bil navdušen nad gostoljubnostjo osebja v domu, domačinov kakor tudi nad izvrstnimi smučišči. Za Travno goro je izvedel od nekega svojega dijaka (domačina). Povedal je, da se je v domu v teh štirih letih marsikaj spremenilo. Včasih so se morali umivati zunaj, sedaj imajo to urejeno notri. Na njihovo prošnjo so jim uredili tudi police za sušenje čevljev in nogavic. Zlasti pa je tovariš Belčič poudaril, da mora pohvaliti upravnika doma in njegovo ženo, ki sta jim ugodila v vseh njihovih željah. Za njihovo zadovoljstvo se je zelo zanimal tudi tovariš Mikulič, ki je večkrat prišel v dom in se zanimal, kaj se rabijo. »Priznati moram,« je dejal tov. Belčič, »da nisem še nikjer doživel takšnega zanimanja. Ti ljudje so še vsi nepokvarjeni, ti ljudje napravijoraje zastoj, kot da bi bili njihovi gostje nezadovoljni. V Ljubljani smo za Travno goro napravili že toliko

reklame, da ni šole, ki je ne bi poznala. Bojim se, da bomo z dograditvijo ceste do doma izgubili naše priljubljeno zimsko zatočišče med zimskimi počitnicami.«

TWIST, PRIPOMOČEK ALPSKIM DISCIPLINAM

Tudi fantje in dekleta so bili zelo navdušeni nad bivanjem na Travnji gori. Predvsem jim je ugajal »repete« in plošče twista, katere so mnogim pripomogle k večšini smučanja. Zlasti je verjetno prišlo to prav zmagovalec slaloma Gregorju, Vasji in Jožetu, ki so dosegli najboljši čas in se tako uvrstili za tekmovanje na srednješolsko prvenstvo. Seveda pa ne smemo pri tem pozabiti simpatične Mike, ki bi s svojim znanjem prekosila marsikaterega fanta. V skupni oceni bi prišla (celo med fanti) na peto mesto. In še nekaj: seveda so mi to povedali na uho, na Travnji gori je bilo veselo tudi zaradi tega, ker so pustili vse »ta sitne« profesorje doma.

In kaj jim je bilo še všeč? Lepe noči, sprehodi v dvojce (seveda prepovedani), dobri smučarski učitelji... »Toda to ne smete napisati, saj ne mislimo resno,« so pristavila razigrana dekleta.

dan okrog sedemdeset gostov. Predvsem so bili Ljubljanci, nekaj pa je bilo tudi domačinov. NOVE KOČE

Tudi v okolici Travnje gore, predvsem na Grdih lazi, bi se dalo marsikaj narediti. Uro hoda od doma bi lahko napravili čudovito skakalnico in speljali progo za slalom. Ne bi bilo napačno, če bi tudi tu zgradili kočo, zlasti če pomislimo, da bi s tem tudi Loški potok mnogo pridobil na turizmu. Poleg tega pa bi bil tu zelo lahek dostop, saj pelje prav tu mimo avtobus trikrat na dan. Zanimanje za to kočo je bilo, zbrali so tudi apno in druge stvari, toda nenadoma je vse zamrlo. Ali se tako zelo branimo denarja, katerega bi nam lahko nudil turizem?

ZASNEŽENI SPOMENIK (nedaleč od Doma na Travnji gori)

In prav ob tem se lahko zamislimo! Stekla bo nova cesta, lepa, bela. Dolgo in nestrpno smo jo čakali. Prihajali bodo turisti, se ustavljali pri nas, občudovali naše kraje, hoteli preživeti med nami kakšen dan, dva... In mi? Ne bomo jim mogli nuditi niti prenočišča, kaj šele kaj drugega. Tedaj bomo z žalostjo ugotovili, da je ena Travnja gora premalo, premalo za nudenje udobnosti vsem turistom, premalo za uživanje lepote, ki jih imamo, a jih ne znamo izkoristiti.

Travno goro je zajel že mrak, ko sva z Dragom krenila proti domu. Najine smuči so drsele po ostrih zavojih ceste in kadar je bilo le prehudo, je trpela tudi zadnja plat. Preživela sva dan na Travnji gori, vračala sva se vesela, kot so se vračali z nje veseli tudi ostali gostje, ki so jo obiskali. Za nama je ostajala v polmraku in čakala jutrišnji dan, ko bo zopet zaživela in pričakala nove goste, jih sprejela toplo in prijazno in jim nudila vse, kar premore.

M. Mate

Foto: Drago Mohar

OČETOV PODUK

Oče (sinu babjaku): »Jaz nisem nikoli poljubil nobenega dekleta, dokler nisem srečal tvoje matere. Ali boš tudi ti lahko tako rekel svojem sinu, ko se boš oženil?« Sin mu odgovori lokavo: »Lahko, ampak ne s tako resnim obrazom kot ti, očka.«

INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME — INKOP — KOČEVJE

Gugalnice za izvoz

Kočevsko podjetje INKOP (Industrija kovinske opreme) je lansko leto doseglo lepe uspehe. Proizvodni plan so v celoti izpolnili in presegli. Plan je predvideval 328 milijonov din vnovčene realizacije, dosegli pa so je 346 milijonov. Fakturirana realizacija (oboje z odbitim rabatom) je znašala lani 393 milijonov din. Neto plan za leto 1963 pa predvideva 414 milijonov din (povečan od lanskega plana za 16 %), in to z istim številom zaposlenih.

Osnovna dejavnost je ostala ista, kakor prej; proizvajajo različno sanitarno galanterijo, kovinsko sobno in vrtno pohištvo, delajo pa tudi mizarstvo stavbeno okovje. Delno opuščajo proizvodnjo svetlobnih teles, na račun tega pa so pričeli izdelovati artikule za potrebe gospodinjstva — lestvice, likalne mizice, vrtno opremo, weekend opremo in razno kosovno kovinsko pohištvo. Del sproščenih kapacitet so usmerili v izvoz (plan za letošnje leto predvideva 13 % celotne proizvodnje za izvoz!).

Vse izvozne naloge so doslej usmerjene v zahodne države (Zahodna Nemčija), dogovarjajo pa se še za dobavo v Avstrijo in Švico. Tako so proti koncu lanskega

žave imajo tudi z dobavo reprodukcijskega materiala, kakovostjo in dobavnimi roki.

VRTNA GUGALNICA. Primerna je za turistične kraje ter za rekreacijo doma.

Inkop je pripravil več izvedb gugalnice, od preprostejših do razkošnih.

Prvič smo jih videli na razstavi Ureditev sodobnega doma v Kočevju, ko smo tudi prvič zapazili nove proizvode našega podjetja. Cena je sorazmerno najnižja od podobnih gugalnice drugih proizvodnih podjetij. Gugalnice večinoma izvažajo, dobimo pa jih tudi na domačem trgu.

NADALJNJA PERSPEKTIVA V IZVOZU

Podjetje se trenutno dogovarja z zahodnonemškimi kupci za nadaljnjo dobavo svojih izdelkov v vrednosti okrog 400 tisoč mark, kar predstavlja okrog 115 milijonov dinarjev. To je velika naloga, ki bi jo morali letos nadaljevati, vendar jih pri tem ovira nedokončana rekonstrukcija obratov. Pri rekonstrukciji bo Inkop del sredstev vložil v gradnjo proizvodne hale, od česar si obetajo boljši in cenejši proizvodni postopek in čim boljše izkoriščanje notranjih rezerv (notranji transport, tekoča proizvodnja). Razen tega morajo nabaviti še nekatere stroje za mehanizacijo proizvodnje in delen prehod iz ročne na strojno obdelavo.

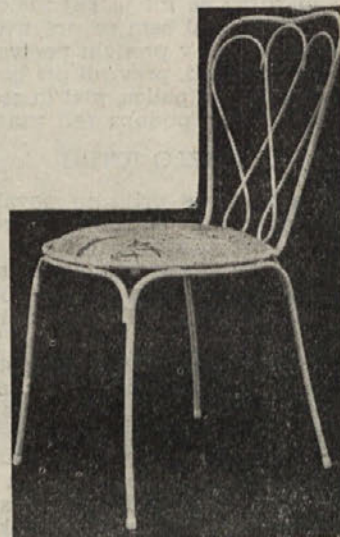
Pri izdelovanju izvoznih artiklov so uvedli nove postopke površinske obdelave — lakiranje, plastificiranje — za kar pa nimajo odgovarjajočih prostorov niti naprav. Sedaj lakirajo v zasilnih prostorih, kjer so delovni pogoji zelo slabi, težko pa tudi dosegajo željeno kvaliteto izdelkov. V kolikor bi lahko uspešno zaključili rekonstrukcijo (okrog 50 milijonov din), za kar so že lani vložili okrog 20 milijonov din lastnih sredstev, bi lahko realizirali naročila iz Zah. Nemčije. Omogočen pa bi bil tudi start z večjim izvoznim planom prihodnje leto.

Predgrad

(J. S.) — Pred kratkim je imel Rdeči križ iz Predgrada občni zbor. Pogovorili so se o aktualnih vprašanjih organizacije, na koncu pa so izvolili nov odbor. Za predsednico je bila izvoljena Metka Štaudohar.

Proizvodi, ki jih sicer usmerjajo na zunanji trg, gredo lepo v prodajo tudi doma, pa tudi cene so konkurenčne.

Od izvoznega plana za letošnje leto ima podjetje za dobave v prvem tromesečju prodane že okrog 65 % proizvodnje. Tako lahko upravičeno pričakujejo, da bodo izvozni plan v celoti izpolnili.

STOL, primeren predvsem za terase in za gostinske lokale. Prevleko iz blaga lahko odstranimo.

V letošnjem letu pripravlja Inkop nove proizvode, ki jih namestijo prikazati na spomladanskem sejmu v Zagrebu, v večji meri pa bi jih plasirali tudi na domače tržišče.

F. Grivec
Foto D. Mohar

Zimsko življenje v Strugah

Čeprav je zemljo prekrila debela snežna odeja in pritiska huda mraz, je v Strugah prijetno. Ljudje posedajo za pečmi, prebirajo knjige in časopise ali pa delajo zabotrebce. Izdelovanje zabotrebcev je v tem kraju zelo hitro razširilo. Izdelujejo jih skoraj v vsaki hiši, pa tudi po okoliških vaseh.

Niti stari ljudje ne mirujejo. Njihove od dela težke in žuljave roke so se privadile temu delu. Zabotrebce nato prodajajo obratu Zavoda za zaposlovanje invalidov v Strugah. Nekateri kar lepo zaslužijo. Les za izdelovanje zabotrebcev dobijo v okoliških hribih. Nekateri so si ga pripravili že jeseni.

Mladina tudi med podaljšanimi šolskimi počitnicami ni ostala brez dela. Z izdelovanjem zabotrebcev so si morali otroci zaslužiti denar za najrazličnejše šolske potrebščine, da jih ne bo treba kupovati staršem iz njihovega skromnega zaslužka. Seveda pa mladim ljudem ne manjka razvedrila. Snega je dovolj, pa se, če ne v delavnik, pa v nedeljo, spustijo na smučeh ali sankah z bližnjega hriba ali pa se malo okepa...

D. G.

POSLEDICA

»Če kako noč preživim v baru, sem drugo jutro čisto zbit!«
»Oh, saj še vedela nisem, da ste poročeni.«

Družbena aktivnost žena

S prenehanjem delovanja društva Žena in dom je nastala v ribniški komuni vrzel v tej dejavnosti. Že preteklo leto je bil v občini sestavljen predlog za Predsedstvo konference za družbeno aktivnost žena. Socialistična zveza doslej ni uspela, da bi ta forum samostojno zaživel.

20-letnica ustanovitve AFŽ in letošnji 8. marec pa vzpodbujata SZDL za poživitev in oživitve tega dela. Predsedstvo pripravlja predavanja o problemih današnje družine v Ribnici, prav tako pa tudi za žene v ostalih večjih krajih, v Dolenji vasi, Ortneku, Sodražici in v Loškem potoku. Ob tej priložnosti bodo poskrbeli tudi za dobre filme in diapositive, ki bodo prikazali in obravnavali vprašanja družine in doma.

Pomembna naloga, ki se je bo treba lotiti z vso resnostjo,

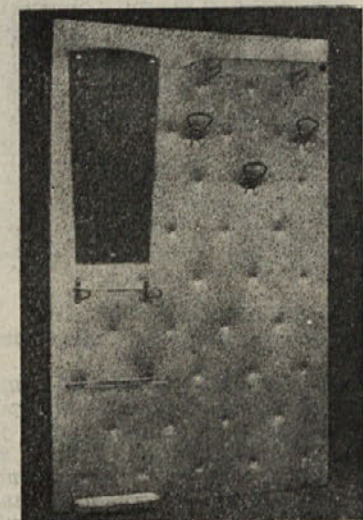
je tudi izvedba občinske konference za družbeno aktivnost žena, ki bo obravnavala problematiko izobraževanja žensk na delovnem mestu, zaposlovanja ženske mladine, spregovorili pa bi tudi o problemih, ki zavirajo hitrejši razvoj otroškega varstva v komuni. SZDL tudi meni, naj bi se sindikalne podružnice pogostejše ukvarjale z navedenimi problemi, saj so vsa leta doslej morda preveč zanemarjale pereča vprašanja družbene aktivnosti naših žena. Brez večjih naporov za strokovno izobraževanje žena tudi ne moremo pričakovati, da bi se v naslednjih letih žene bolj uveljavile v organih samoupravljanja. Tudi ne moremo dopustiti, da bi bila izvoljena v bodočo občinsko skupščino samo ena žena, kot je n. pr. v sedanjem ljudskem odboru.

Cinemascope v Osilnici

Trenutno v Osilnici ne predvajajo filmov in so tako starejši kot mladina za marsikaj prikrajšani. Vzroki za to so malenkostni in bi se z dobro voljo in organizacijo uredili. Menda namenjajo preurediti dosedanje kino-

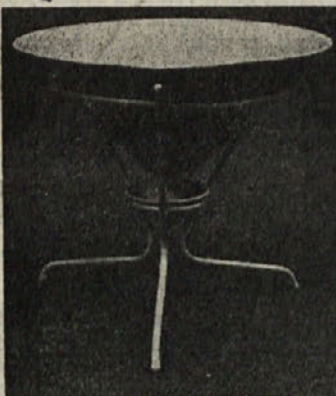
dvorano za predvajanje cinemascope filmov. Seveda ni še popolnoma gotovo, pobuda za to pa je le! Tako bi potem tudi v Osilnici gledali kvalitetne filme in bilo bi tudi več gledalcev.

-ip

PREDSOBNA STENA. Inkop izdeluje predvsem kovinsko okovje.

leta prvič pričeli podrobneje raziskovati zunanje tržišče (Zahodna Nemčija, Avstrija, Švica, delno Amerika). Analiza trga je pokazala, da bi v te države lahko prodali še več izdelkov, s čimer je bila potrjena kvaliteta njihovega dela. Podjetje razvija pri izdelovanju izvoznih artiklov kooperacijo, predvsem z mizarstvi in tapetniškimi podjetji, pri čemer pa večkrat naletijo na težave. Te-

CVETLIČNJAK. Uporabimo ga lahko kjerkoli kot okras stanovanja.

Zdrava stran »kapljice«

Naravno vino vsebuje vrsto snovi, ki so le delno raziskane.

Ze davno so trdili mnogi ljudje, med njimi tudi zdravniki, da je vino, seveda naravno in popito z občutkom za mero, za človeški organizem zdravilno, manjkalo pa je znanstvenih dokazov za to. Šele mednarodnemu odboru za znanstveno proučevanje vina in grozdja je uspelo nekoliko osvetliti ugodni učinek naravnega vina na človeški organizem.

Pod pokroviteljstvom italijanske akademije za trto in vino je bilo več mednarodnih sestankov, med drugim v Firencah in Sieni, na katerih je profesor medicinske fakultete v Bordeauxu dr. Masquelier govoril kot eden izmed predavateljev o vinu oziroma o koristni, zdravilni strani njegovih lastnosti.

Po polifenole je razdelil na tri skupine: tisti iz prve delujejo razkuževalno, drugi so pomembni zaradi vitaminske vrednosti; činitelj P v njih ugodno vpliva na kapilare, najtanjše žilice, po katerih pride kri na vse konce človeškega telesa. Činitelj P krepi stene teh drobnih krvnih žilic. V tretjo sodijo tisti polifenoli, ki vplivajo na presnavljanje maščobnih snovi. Po maščobnem obroku je kri nasičena z maščobami, zaradi katerih se v žilah tvori kolesterol, eden izmed krivcev poapnenja žil.

Zato je zelo važno — je dejal

— Kako?! — se je zgrozil oče mlade lepote — vi želite razdreti zaroko z mojo hčerko, a še včeraj ste mi zatrjevali, da je žena vaših sanj?...
— Res je, da sem to govoril — se je hitro znašel zaročenec — toda to je bilo tako dolgo, dokler se nisem prebudil.

— Prav danes sem prebrala v časopisu, da je klobuk najbolj pogost vzrok plešavosti pri možeh! je dejala gospa Špela svojemu možu.

— Res, res! Klobuki, plašči, briljanti in ostali papricirani računi... — je zavzdihnil Špelin mož.

— Vaša gospa, je dejal Korčič Peteršiljček — ima takole male, drobne noge kot kakšna lutka. Ne verjamem, da bi obstajale na svetu manjše...

— Motite se, dragi sosed! ga je zavrnil Peteršiljček smeje. — Njeni čevljički so najmanj za dve številki manjši od njenih nog.

Izredno ljubosumna, mladoporočena žena je nekega jutra dejala svojemu mlademu možu preteče:

— Veš ljubi, če bi me kdaj prevaral, bi storila nekaj takšnega, da bi se me spominjal vse življenje!

— Le kaj bi naredila? je vprašal mož smeje.

— No, ubila bi te!

— Mamica, danes je naš tovariš učitelj zastavil takšno vprašanje, da niti najboljši učenci niso znali odgovoriti.

— Ja, kaj pa je vprašal?

— Kdo je razbil okno.

Janez je srečal prijatelja, ki se je nameraval ločiti in ga je vprašal: — Kaj pa te je privelo do tega?

— Vzrok je bil zelo preprost — je odvrnil prijatelj malodušno. Žena je odkrila svoj briljantni prstan na moji desni roki.

— In to naj bi bil razlog za ločitev?, se je zakrohotal Janez.

— Čakaj! ga je prekinil prijatelj, saj vendar veš, da je moja desna roka, tajnica v podjetju.

— Na vsak način si moraš ogledati mojo hišo. Čudovita je. Doslej je še vsakdo onemel od začudenja.

— Kaj so resnično onemeli?

— Jasno!

— Prav, potem bom zagotovo pripeljal mojo ženo!

Mali nasveti

NASTAVEK

Iz preprostega kozarca za vodo lahko naredite prav prikopen nastavek, če ga poslikate z lakom. Kakršne so pač vaše risarske zmožnosti, tak bo kozarec.

GUMBI

Gumbe, ki so po prahu izgubili ves lesk, prelakirajte z brezbarvnim lakom in zopet se bodo lepo svetili. Lak naj se temeljito posuši.

STEPALO ZA SNEG

Stepalo za sneg je sicer še dobro, le lesen ročaj je že odrgnjen. Kar pogumno sežite po brezbarvnem laku in ga prelakirajte.

STOLI

Na stolu je odrgnjeno mesto, kjer si znova in znova strgate nogavice. Tisto nesrečno mesto skrbno prelakirajte in prav gotovo se boste varno usedle na stol, ne da bi se spustile zanke.

JAJČNE LUPINE

Čiste jajčne lupine denite v kotel, ko kuhate perilo. Te lupine belijo perilo.

Po pomivanju posode nam roke navadno neprijetno diše. Ta duh bo izginil, če si bomo roke umile v vodi, ki smo ji dodale malo kisa.

Če hočete, da bo koža svinjske pečenke lepo zapečena in da bo kožica hrustala, je pred pečenjem namočite za nekaj minut v vročo vodo. Potem kožo narežite na majhne kvadrate. Potem je pečite s kožo, obrnjeno navzdol, šele nato pa pečenko obrnete. Važno pa je, da pečica ni prevroča.

Gospodinje se hudo jezijo, kadar se jim pšenični zдроб pri kuhanju zlepi v kepice. Zdrob zakuhamo tako, da ga vsipamo v vodo skozi koničasto vrečko, ki smo ji nekoliko odtrgali dno.

Osilnica odrezana od Kočevja

Novozapadli sneg je povzročil, da je bila zveza Osilnice s Kočevjem pretrgana. Vzroki za to so še druge. Tako je bila splužena cesta od Gašparcev do Kužlja šele proti koncu prejšnjega tedna. To ni bilo prvič, da so ta odsek, ki gre po ozemlju LR Hrvaške, preorali nazaj ali pa sploh ne! To bi moral rešiti, saj nastanejo pri tem mnoge izgube. Osilničani so že v nedeljo dvakrat splužili svoj odsek, medtem ko so na Brodu začeli šele v ponedeljek in torek. Drugo pri tem je, da ni Osilnica dobila pošto teden dni, avtobusne zveze s Kočevjem pa ni bilo še dalj časa! Da bi bil promet prekinjen za več kot tri dni ne pomnijo niti stari očanci!

Nasprotno pa je imela Osilnica zvezo z Ljubljano! Ljubljansko

Vino nikakor ni navadna mešanica alkohola in vode, kakor bi kdo mislil, saj vsebuje vrsto snovi, med drugim tiste, ki so vezane na tanin, na primer tako imenovane »polifenole«. Profesor Masquelier je opisal svoje ugotovitve pri proučevanju notranjega ustroja polifenolskih molekul in njihovih lastnosti.

Družinski kotichek

»Ženske, ki kadijo, se starajo mnogo hitreje kot nekadivke,« je izjavil v svojem referatu o nevarnosti kajenja prof. dr. Bernhard, ginekolog iz Duisburga.

Nevarne strupene snovi — kot nikotin, ki paralizira živčni sistem, ogljikov monoksid, ki slabo vpliva na kisik v krvi, metilalkohol, ki škodi vidu, amoniak, ki pospešuje tuberkulozo in kataranste snovi, za katere znanost meni, da so nedvomni potencialni povzročitelji raka — so v vsaki posamezni cigareti.

Prof. Bernhard je primerjal nekaj let 659 žena, ki stalno kadijo, s pet tisoč ženami nekadivkami in ugotovil znatne razlike v splošnem stanju njihovega zdravja. Pri 36,2 odstotka kadivk je ugotovil boleznj ščitne žleze, medtem ko je pri ženah nekadivkah ta odstotek znašal 5,8. Še bolj zastrašuje število prezgodaj ostarelih žena: 65 odst. stalnih kadivk kaže že pri štiridesetih letih jasne znake starosti v nasprotju s 3,9 odst.

žena, ki ne kadijo. Prezgodnji začetek klimakterija (s 36 do 38 leti) kaže v razmerju 20:1,7 škodljivosti kajenja za ženski organizem. Prof. Bernhard upa, da bo zlasti sledeča statistika vplivala na žene, ki zelo veliko kadijo: 51 odstotkov njihovih zakonov ostane brez otrok v primeru z 4,6 odst. zakonov, ki jih sklenejo nekadivke. Tudi statistika splavov kaže negativno razmerje: 37,3:15,3 na škodo žena, ki kadijo. Vsaka cigareta, ki jo kadi nosečnica, povzroča pri otroku hitrejšo bitje srca in škodi njegovemu razvoju.

V nadaljevanju svojega referata je prof. Bernhard zahteval zelo stroge ukrepe: država naj bi podprla prosvetljevanje o škodljivosti kajenja in vseh šolah, posvetovalnicah za žene in bodoče matere, zahteval je prepoved kajenja po šolah, bolnišnicah, mladinskih domovih in javnih prometnih sredstvih. S tem v zvezi je govoril tudi o pasivnem kajenju, na katero je prisiljen v neprepuščenih prostorih tudi vsak nekadivec.

Prisotni zdravniki so zahtevali razen tega popolno prepoved kajenja za mladino pod 18 leti, omejitev reklame za cigarete, povečanje davka na tobak in ureditev klinik za odpravljanje kadivskih navad.

podjetje SAP-TURIST ima namreč progo Ljubljana—Rakeč—Prezid—Čabar—Zamost—Gerovo. Njihovi avtobusi si sami plužijo in letos se niso izostali niti en dan! Mnogi se že poslužujejo te zveze z Ljubljano, ki je hitrejša, cenejša in so tudi bolj ustrežljivi. Dobro bi bilo, če bi potegnili progo iz Zamostca do Osilnice, ki je oddaljena od njega le en kilometer. Posebno težak je odsek od Čabra do Prezida.

UKAZ JE UKAZ

Nekega možaka so prijeli, ker je ušel iz zapora. Ko so ga vprašali, zakaj jo je pobrisal, je rekel, da je šel k zdravniku zaradi neke bolezni. Ta ga je pa narahil: »Izgubi se!« »No, in sem se izgubil.«

NOVA TRGOVINA: 1. februarja je odprla v Ribnici v prostorih nekdanje knjižnice tekstilna tovarna Zapuže (Jurjevica) industrijsko trgovino, kjer prodaja predvsem lastno blago po tovarniški ceni. Taka trgovina je bila v Ribnici potrebna.

Dasiravno je mahal previdno in nerodno, ker tega poprej nikoli ni počel, se je Popovka vendarle na moč prestrašila, si nataknila ruto in zbežala k bratu po civilno obleko.

Ko je ostal sam, je oče Fedor za hip pomislil in dejal: »Zenskam tudi ni lahko.« Potem je potegnil izpod postelje kovček, obit s pločevino. Takšne kovčke imajo izvečine rdečearmejci. Oblepljeni so z rižastimi tapetami, povrh pa je prijeta slika Budennega ali kos cigaretna škatlica »Plaža« s tremi lopaticami, ki leže na batumskih obali, posuti s peskom. Kovček Vostriki obli je bil prav tako oblepljen s slikami, a med njimi ni bilo ne Budennega ne batumskih lepotic. Popovka je vso notranjščino oblepila s fotografijami, izstriženimi iz revije »Letopis vojne 1914. leta«. Tu je bila »Zasedba Peremišlja«, dalje »Razdeljevanje tople obleke vojakom na bojišču« in vse mogoče.

Oče Fedor je zložil na tla knjige, ki so bile na vrhu: cel letnik revije »Ruski romar« za leto 1903, na moč debelo »Zgodovino razkola« in brošuro »Rus v Italiji«, ki je imela na platnicah naslikan kadečji se Vezuv. Potem je oče potisnil roko prav na dno kovčka in izvlekel staro, oguljeno ženino čepico. Oče Fedor je zažmeril od duha po naftalinu, ki je iznenada buhnil iz kovčka, razmaknil čipke in obrobek ter vzel ven težko platneno klobasico. Ta je vsebovala dvajset zlatih desetakov, vse, kar

ILF IN PETROV

Dvanajst stolov 7

je bilo ostalo od trgovskih pustolovščin očeta Fedorja.

S prirojen kretnjo je privzdignil škric pri suknji in potisnil klobasico v žep črtastih hlač. Potem je stopil k predalčniku in vzel iz bonboniere petdeset bankovcev po tri in pet rubljev. V škatli je ostalo še dvajset rubljev.

»Za gospodinjstvo bo že,« je ugotovil.

Četrto poglavje

MUZA DALJNIH POTOVANJ

Uro pred prihodom potniškega vlaka je oče Fedor stal v kratki, komaj do kolena segajoči suknji, s pleteno košaro v rokah v vrsti pred blagajno ter v strahu pogledoval na vhodna vrata. Bal se je, da ga ne bi mamica kljub prepovedi pridirjala spremljat na vlak. Tedaj bi ga kramar Prusis, ki je sedel v pivnici in s pivom gostil finančnega agenta, na vsem lepem prepoznal. Oče Fedor je z začudenjem in gnusom ogledoval svoje črtaste hlače, ki so bile vsem na oči.

Namestitve v vlaku brez rezerviranih sedežev je bila klavarna kot vselej. Potniki, upognjeni pod težo velikanskih vreč, so dirjali od začetka do konca vlaka in od konca do začetka. Oče Fedor je ves omotičen dirjal z njimi. Kot vsi je tudi on prilizneno govoril s soredvodniki, kot vsi se je tudi on bal, da mu je blagajnik dal napačno karto, in šele ko so ga soustili v vagon, je postal miren kot običajno in postal celo vesel.

Lokomotiva je zapiskala s polnim glasom, vlak se je premaknil in odpeljal očeta Fedorja v neznanu dalj po skrivnostnem opravku. Ki je, po vsem videzu sočoč, obetal velike koristi.

Pas odtujevanja je kaj zanimiva reč. Kadar običajni državljani zaide vani, čuti v sebi nekakšno vročičnost in se v hipu sprevrže ali v potnika ali v oremjnika tovara ali kar v pijanduro brez voznega listka, ki gredi življenje in moti službeno dejavnost sprevedniških brigad in peronskih nadzornikov.

V tistem hipu, ko državljan stopi v pas odtujevanja, ki ga v svoji nevednosti imenuje kolodvor ali železniška

postaja, se mu življenje huderjevo spremeni. Brž priskočijo k njemu razni Jeremaki Timofejeviči v belih predpasnikih s ponikljanimi tablicami in uslužno zgrabijo prtljago. V tem hipu državljan že ni več gospodar samega sebe. Potnik je in pričinja izpolnjevati dolžnosti potnika. Te so zamotane, a prijetne.

Potnik navadno mnogo je. Navadni smrtniki ponoči ne jedo, potnik pa je tudi tedaj. Je pečenega piščanca, dasi je zanj drag, v trdo kuhana jajca, četudi želodcu škodujejo, in olive. Kadar vlak vozi preko kretnic, in policah žvenketajo številni čajniki in poskakujejo piščanci, zaviti v vrečke iz časopisa, brez nog, ker so jih potniki izruvali s korenomo vred.

Potniki pa vsega tega ne opazijo. Pri-povedujejo si šale. Redno vsake tri minute ves vagon poka od smeha. Potem se vse umiri in žametasti glas že tvezi naslednjo domisljico:

Star Žid umira. Pri njem so žena, otroci. »Ali je Monja tu?« s poslednjimi močmi vprašuje Žid. »Tu je.« »Ali je teta Brana prišla?« »Prišla je.« »Kje pa je babica? Ne vidim je.« »Tamle stoji.« »Pa Izak?« »Izak je tu.« »Pa otroci?« »Vsi so tu.« »Le kdo pa je v trgovini?«

Ta hip čajniki zažvenkljajo, piščanci na vrhnjih policah poskakujejo od gromovitega smeha. Potniki pa tega ne opazijo. Vsak pritiska na srce svojo naj-

ljubšo šalo, ki frfotaje čaka, da pride na vrsto. Novi pripovednik suva sosede s komolcem in se, roteč jih, dere: »Jaz sem pa tegale slišal!« Trudoma si pridobi poslušnost in začne.

»Neki Žid je prišel domov in legel k ženi. Nenadoma zasliši, da pod posteljo nekaj škreblija. Žid seže podnjo in vpraša: »A si ti, Sultan?« Ta mu obližne roko in pravi: »Jaz sem.«

Potniki pokajo od smeha, temna noč lega na polja, iz dimnika lokomotive prše igrive iskre, sloki semafori v svetlečih se zelenih naočnikih švigajo mimo in strme na vlak.

Zanimiva stvarca, tale pas odtujevanja! Na vse konce in kraje domovine hite dolgi, težki vlaki na dolge proge. Povsod jim je pot odprta. Povsod gori zelena luč, pot je prosta. Polarni ekspres jo ubira proti Murmanku. S postaje Kursk se poganja »Prvi-K«, se na kretnici upogne in zgrbi, pa si utira pot na Tiflis. Daljni vzhodni brzovlak se izogne Bajkalu in se z vso naglico približuje Tihemu oceanu.

Muza daljnih dalj vabi! Že je iztrgala očeta Fedorja tihi okrožni družini in ga pognala v kdo ve katero gubernijo. Že je bivši plemiški prvak, zdaj načelnik matičnega urada, Hipolit Matvejevič Vorobjaninov vznemirjen do samih globlin svoje duše in vrag si ga vadi, kaj ga je obsedel.

Ljudi nosi po domovini. Ta si najde žarečo nevesto deset tisoč kilometrov od službenega mesta. Drugi na lovu za zakladi zapusti poštno-telefonski oddelek in kot šolar zdirja na Aldan. Tretji pa tiči doma, se ljubeznivo gladi po dozoreli kili in bere dela grofa Siliasa, za katerega je dal pet kopejk namesto rublja.

Drugega dne po pogrebu, ki je zanj ljubeznivo prevzel vso skrb mojster za krste Bezenčuk, se je Hipolit Matvejevič odpravil v službo in, izpolnjujoč naložene dolžnosti, lastnoročno vnesel v seznam konec Klavdije Ivanovne Petuhove, stare devetinpetdeset let, gospodinje, ni bila komunista, s sanovala je v okrožnem mestu N, po rodu iz plemiške rodbine v stargorodski guberniji.

BRANKO ČOPIĆ:

Oslovska leta

Krsto Bolha, ki je sedel zraven mene, mi je pošepnil:

— Glej ga, spet nas bo potunkal. Zagotovo bo napisal tudi, da smo mu ukradli ratluk.

Krstov sum se je uresničil. Že naslednji dan je prefekt javno prebral kazni naši skupini:

Pet dni brez zajtrka in dve nedelji prepovedan sprehod v mesto zaradi kraje ratluka. De-De-Ha, ki je bil osumljen, da je vso to reč skuhal, pa je dobil sedem dni brez zajtrka in za ves mesec prepovedan sprehod v mesto.

— Čuj ti, kdo pa nas je videl, da krademo tvoj ratluk? — se je naježil Baja, ko je srečal Smrdonja na hodniku.

— Videl vas je Bobo Petelinček, ko ste ga jedli. Tudi njemu ste ponujali, — je odgovoril reditelj.

— Aha, taka je ta stvar! — je Baja grozeče zamomljal in ko nas je zbral v nekem kotu na dvorišču, mračno in skrivnostno rekel: »Med nami je Branković!

Zdrznili smo se. Od mladih nog smo vedeli, da je Branković semol izdajstva, najbolj podlega izdajstva, zdaj pa glej, tak Branković se je vrnil med nas.

— Povej, kdo je! Plačal bo za vse tiste naše zajtrke in nedeljske sprehode! — je planil trmasti De-De-Ha.

— Bobo Petelinček! — reče zamolklo Baja Bajazit. — On nas je izdal in povedal Smrdonju, da smo pojedli ratluk.

— In jaz osel sem ga še gostil z njim! — vzklíkne De-De-Ha.

— Eno gorko zaslužim. Baja, prosim te, pršeno mi jo pritisni.

— Prav rad, dečko, saj si jo tudi zaslužil, — je Baja koj nared in Duletu pripelje tako, da je počilo kakor možnar.

— Tu jo imaš, prijatelj! Bi rad še eno?

— Hvala lepa, za zdaj bo dovolj! — je vrisnil De-De-Ha in si tipal pordeli obraz. — Tudi to zausnico mi bo Bobo Petelinček plačal.

— Zdaj pa, bratci, prisezimo, da se bomo Bobo Petelinčku pošteno maščevali in mu na vsakem koraku grenili življenje, — predlaga Krsto Bolha. — Jaz bom napravil spisek najhujših paresti, sleparij, zlobnosti, zank in vragolij, s katerimi se ga bomo lotili. Ste za to?

— Seveda, ti se na to razumeš. Takoj ga daj na ušivi spisek!

Dati koga na ušivi spisek je pomenilo, razglasiti ga pred vsemi za slabega tovariša, za izdajalca, špekahlo in podrepnika. S takim se nihče ne igra, nihče mu ne zaupa skrivnosti in vsak se ga izogiblje kot pravega ušiveca.

Že drugi dan je na mali oglasni deski na hodniku visel tale plakat, napisan s krevljastim rokopisom:

O G L A S

S tem obveščamo konviktaše, da je Bobo Petelinček zaradi izdajstva svojih tovarišev postavljen od danes naprej na

Ušivi spisek

Zato opozarjamo dijake, naj se ga skrbno ogibajo in jim sporočamo, da si ga ob sleherni priložnosti privoščijo s temle:

1. da mu razmečejo posteljo,
2. da mu skrivajo kovček, čevlje in druge predmete,
3. da mu pri pouku ne prišepetavajo,
4. da mu v slamnjačo polagajo drva, premoč in kamenje,
5. da se mu spakujejo in izzivalno češejo,
6. da si zatisnejo nos, kadar gredo mimo njega,
7. da ga zafrkavajo še s kakimi drugimi domisljicami.

Z ušivega spiska bo imenovani zbrisan, ki se bo pobaljšal.

Konviktaška skupina III. razreda

VII.

Mamin razvajenček Bobo Petelinček je imel navado, da je vstajal zadnji. Tako tudi tisto jutro, ko je na hodniku visel plakat z ušivim spiskom.

Ko je še ves zaspan in krmežljiv, ne da bi bil kaj slutil, šel proti umivalnici, so bili že vsi prebrali list na deski.

— Koliko je ura? — je vprašal prvega, ki ga je srečal, ta pa je samo obrnil glavo proč in si zamažil nos.

(Nadaljevanje)

Dopoldne na sodišču

POSREDUJEMO VAM TRI ZANIMIVE IN TUDI POUČNE PRIMERE, KI JIH JE PRED KRATKIM OBRAVNAVALO OKRAJNO SODIŠČE V KOČEVJU.

NA ARONDIRANEM TRAVNIKU JE KOSIL

Jože Zobec, kmet iz Dan, se je zagovarjal, da je avgusta lani pokosil na bivših svojih, a takrat (v letu 1962) že arondiranih travnikov 1500 kg otave, vrednih okoli 22.500 din in jo odpeljal domov. Na podlagi ovadbe PLM Ribnica je okrajno javno tožilstvo v Kočevju vložilo zoper imenovanega obtožilni predlog zaradi tatvine.

Sodišče je obdolženca oprostilo iz dveh razlogov. Prvič zato, ker je obdolženec izpovedal, da je od kmetov zvedel, da je kmetijski tehnik zadruga dejal Antonu Zobcu, kmetu iz Dan, da lahko kmetu je v letu 1962 še kosijo na arondiranih zemljiščih in da naj to pove še drugim kmetom. Naslednji vzrok za oprostitev pa je bil ta, da je obdolženec travnik obdelal oziroma ga gnojil s hlevskim in umetnim gnojem, da bi bil pridelek večji. Zakon o izkoriščanju zemljišč pa pravi, da ima prejšnji lastnik arondiranega zemljišča, če je zemljišče zasajeno, pravico pospraviti pridelek, a najdalj do konca tekočega gospodarskega leta.

Omembe je vredno še zadržanje kmetijskega tehnika pred sodiščem. Izjavil je, da ne ve, če je obdolžen kmet kosil na arondiranih zemljiščih ali ne, češ bo že obdolženec sam povedal. Kmetijska zadruga (še posebej pa njen zastopnik, ki zagovarja zadrugo koristi pred sodiščem) bi pa že morala vedeti, kaj se z arondirano zemljo dogaja, posebno še, ker bi morala biti zadruga v gospodarstvu vzor privatnim kmetom.

Eden izmed ukrepov za socializacijo vasi je tudi arondacija. Razumljivo je, da je arondacija zaradi kmetovega osebnega odnosa do zemlje, zaverovanosti vanjo in ljubezni do nje, večkrat tudi boleča. Zakon o izkoriščanju zemljišč predpisuje v svojih določilih način in potek arondacije. Kljub temu pa, če je bila arondacija izvršena povsem v skladu s predpisi, le pride včasih do določenega nerazumevanja s strani kmetovalcev. Prav je, da tedaj vsi, ki pri arondaciji sodelujejo, delajo tako, da se spoštuje Ustava in zakon ter hkrati ščitijo družbeni interesi. Zemlja, ki je arondirana, postane družbena lastnina, pospravljanje pridelkov in tudi košnja na taki zemlji pa se po prehodu v družbeno lastnino smatra za tatvino, ne glede, če bi pridelke pospravil prejšnji lastnik ali kdo drug, z izjemo novega lastnika (KZ). Le v našem primeru je možno trditvi glede na razlago 67. člena, 2. odstavka Zakona o izkoriščanju zemljišč, da ima prejšnji lastnik še tudi po pravomočnosti odločbe o arondaciji, pravico pospraviti seno (seveda le do konca tega gospodarskega leta), ker ga je smatrali za pridelek, saj je kmet v zemljo vlagal za večji donos (jo gnojil in delal), zaradi česar je bila košnja bogatejša, kot bi bila, če bi prepustil rast naravi.

»VSI SO KRADLI«

A. R., živinorejka na kmetijski upravi Mlake, se je zagovarjala zaradi tatvine. Sodišče ji je dokazalo, da je od 1. oktobra do

28. novembra lani po malem vzela iz hlevov na Mlaki okoli 100 kilogramov mleka v prahu, okoli 10 kg krepkih krmil in 6 vreč, v skupni vrednosti 26.000 din. Obdolženka je dejanje v glavnem priznala, večji del ukradenega je dobila kmetijska uprava vrtno, ker je bilo obdolženki pri hišni preiskavi zaseženo. A. R. je odtegovala teletom kmetijske uprave obroke in uporabljala ukradeni za krmljenje svojega prašiča. Pred sodiščem je obdolženka povedala, da je kradla zato, ker je videla, da vsi delavci v hlevu kradejo. Sodišče jo je spoznalo za krivo in obsodilo na mesec dni zapore in plačilo 3005 dinarjev (odškodnino za porabljen vzeta krmila).

Bistvo tega primera je, da je obdolženka jemala teletom in živini namenjene redne obroke mleka in krepkih krmil. Glavni problem pa je ta, »da so vsi živinorejci na kmetijski upravi kradli krmila in z njimi redili svoje celo 250 do 300 kg težke prašiče«, kot je izpovedala obdolženka (če ji je

verjeti) pred sodiščem. V času uveljavljanja družbenega sektorja kmetijstva je potrebno take in podobne primere strogo obravnavati. Mnogokrat privatni kmetje z določeno mero nezaupanja gledajo na rast družbenih kmetijskih posestev, čemur so vzrok storilci (kot je omenjena in še drugi neodkriti), ki s svojimi neodgovornimi dejanji kvarijo ugled družbenih kmetijskih posestev. V našem primeru so bila doraščajoča teleta s tatvinami precejšnjih količin močnih krmil in mleka v prahu pri prehrani prikrajšana, kar je nedvomno vplivalo na njihovo rast. Sodišče bo zaradi vsega naštetega smatralo take in podobne primere za zelo škodljive in jih ostro obravnavalo.

DVE NESREČI ZARADI MALOMARNOSTI

Albin Pelc, poslovodja gostišča »Ribničan« iz Ribnice, je bil obtožen, da je zaradi malomarnosti hudo telesno poškodoval dva gosta. Kot upravnik gostišča ni ničesar ukrenil za popravilo odtočnega kanala, zaradi česar si je na mastnih in mokrih tleh zlomil maja lani nogo Janez Petek, avgusta lani pa še Anton Levstek.

KOSTANJEV DREVORED V ORTNEKU

Ortneški park v nevarnosti

(v. p.) — Turisti in gostinci so že veliko razpravljali o izredni zbirki dreves in grmovja redkih vrst (razne vrste smrek in jelk, ciprese, lipe, platanje, gabri, macesni in ameriški bor), ki še povečujejo lepoto Ortneka. Zdaj, ko se zaznavajo obrisi nove ceste, veliko slišimo o usodi našega botaničnega vrta. Nova cesta bo uničila gaj in vrsto redkih dreves ob sedanji cesti. Prebivavci Ortneka prosimo odgovorne forumce, naj zaščitijo to edinstveno zbirko redke in dragocene flore, ki jo imamo v naših krajih, saj lahko cesto razširijo na drugi strani, ob železnici.

Park sedaj oskrbuje mladinsko društvo iz Pule in vsako krčenje nasada bi bilo v škodo mladini in kraju.

Dva uboda z nožem

V nedeljo 10. februarja nekaj po 23. uri je odšel iz gostilniške sobe Tršičeve gostilne v Šalki vasi na stranišče Rafael Hočevar iz Rudnika 23. V bližini stranišča pa sta ga pričakala dva neznanca (menda sezonska delavca) in ga zabodla: eden ga je spredaj na levo stran in zadaj v rebro, drugi pa zadaj v levo stran. Hočevar je dobil le lažje poškodbe, ker sta bila noža majhna. Storičica pozna obškodovanec le navidez in do danes še ni ugotovljeno, kdo sta. Eden od obeh storilcev pa je nato še trikrat udaril Karla Šego, ki je šel slučajno po gostilniškem hodniku. Hočevarju so rani zašili v kočevski ambulantni in se zdravi doma.

PREBERITE TUDI TOLE

Obogatel bom

Ondan mi je poštar izročil neko pisanje, ki sem ga z veliko radovednostjo odprl. Takoj sem vedel, pri čem sem, s strojem popisan list zmečkal in se šele čez nekaj časa spomnil, da bi o tem veljalo nekaj napisati.

Spomnil sem se podobnih pisem, oz. dopisnic, ki so bile razširjene pred leti, pa tudi lani ali predlanskem je nekaj podobnega krožilo po naših krajih. Govora je bilo o materi božji, ki da bo kaznovala slehernega, ki ne bi spoštoval pravil »igre«. Navedeni so bili tudi primeri, koga vse je doletela kazen božja.

V čem je stvar? Udeležene »igre« lahko v najkrajšem času v osemnajstih dneh, silno obogati (vsaj za naše razmere)! Na gornji strani je bilo pet naslovov, nato pa je pisalo: Računsko je pravilno ugotovljeno, da boste v približno 18. dneh dobili DM 3.125 ali 625.000 din, ako boste vsi udeleženci to pismo takoj da-

lje oddali. Veriga se je pričela v Luxemburgu in je seveda dosegla odlične uspehe.

Na prvi naslov bi moral poslati 1 DM ali 200 din, svoje ime postaviti na peto mesto in prvo izpustiti, tekst pa poslati petim najboljšim prijateljem (ki jim privoščim bogastvo!). In nato bi obogatel! Kajpak pa ne bi smel prekinjati igre!

Neumnost, da malo takih, ki pa ji nasede veliko ljudi! O tem je bilo po časopisih že veliko pisanja, toda nič ne pomaga. Redno vsakih nekaj let pride »veriga« naokoli, ljudje pa verujejo, da bodo tako obogateli in pošiljajo denar.

Žal mi je, da nisem v predpisnem roku poslal denarja in pisem najboljšim prijateljem, ker bi tako na hitro obogatel. Denar pa tako potrebujem, saj bi na ta način kaj hitro prišel do avtomobila!

Toda to je šala, dejstvo je, da še veliko ljudi verjame v take izmišljotine. Skratka, lahkovernost, da malo takih!

-vec

V kratkem občni zbori sindikalnih podružnic

Pred kratkim je bila razširjena seja plenuma občinskega sindikalnega sveta Kočevje, na kateri so ocenili izpolnitev proizvodnih planov za lansko leto, ter jih primerjali s proizvodnimi nalogami za letos. Pogovorili so se tudi, kako bi najučinkoviteje preprečili padce proizvodnje v prvih mesecih leta, ki so bili značilni za vsa prejšnja leta. Ugotovili so še, da se letos delovni kolektivi veliko bolj zanimajo za proizvodnjo in razpravljajo o njej kot prejšnja leta.

Nadalje so na seji razpravljali o občnih zbora sindikalnih podružnic, ki naj bi bili zaključeni

Je čakal srno ali tatove?

Pred kratkim so lovci opazili, da je F. P. iz Smuke pri kozolcu navezal brano, tako da je stala postrani, pod njo dal kupček sena, sam pa je čakal na kozolcu. Lovci so menili, da F. P. čaka srno (saj divjad v sedanjih hudih zimah zahaja prav v vasi) in da bi brano sprožil, da bi padla na srno, ko bi jedla seno pod njo. F. P. pa trdi, da ni čakal na kozolcu srno, ampak neznane tatove, ki mu kradejo izpod kozolca razno orodje. Preiskava se nadaljuje.

do zadnjega marca. Ti zbori naj bi analizirali dobre in slabe strani dosedanjega dela in sprejeli zaključke, ki bi govorili, kako odpraviti pomanjkljivosti. Zbori naj bi analizirali predvsem proizvodnjo, produktivnost, moderniza-

cijo podjetij, kadre, nagajevanje, statute oziroma njihovo izdelavo, organizacijo dela in drugo.

Plenum je izvolil še posebno komisijo, ki bo zasledovala delo pri izdelavi statuten delovnih organizacij.

Da ne bo razburjanja

Veliko nepotrebnega razburjanja pri občanah je na račun občinskega sodnika za prekrške in sodnika za notranje zadeve v zvezi s plačevanjem upravnih kazni, čeprav se vodi o tem točna evidenca. Da se to ne bi več dogajalo, prosimo posamezne stranke, pošte, banke, da občinskemu sodniku za prekrške o vplačilu kazni pošiljajo ustrezna dokazila.

Za plačevanje upravnih kazni se uporabljajo za to posebne 4-delne čekovne položnice po obr. 142 ter je drugi del izrecno določen, da se dostavlja tistemu sodniku za prekrške, ki je izrekel upravno kazen. Če tega obvestila sodnik za prekrške ne prejme, je dolžan, da jo po pravnomočnosti odločbe o prekršku spremeni v nadomestno kazen zopora.

Torej postopek se nadaljuje, odločbe pošljejo odseku za notranje zadeve zaradi nadaljnjega ukrepanja, ker ni kazen plačana oziroma ni predložen dokaz o plačilu. Stranke opominjamo in celo pozivamo na nastop zaporne kazni. Tedaj nastane pri tistih občanah, ki so denarno kazen pred tem plačali, razburjanje in se jezijo, ko prihajajo na odsek za notranje zadeve in sodniku za prekrške, »Češ, kaj me kličete, ko sem kazen že zdavnaj plačal, kakšno evidenco imate itd.« In res, stranka ima v večini primerov samo »priznanico« čekovne položnice. Na vprašanje, kje ima še drugi del čekovne položnice »sporočilo sodniku za prekrške«, pa pravi, da ga je zadržala pošta ali banka, pač kjer je denarno kazen plačal, le redki so primeri, da ima stranka sama tudi to sporočilo, pa ga ni oddala.

V zvezi s tem prosimo pošte in banke, da stranko ob plačilu upravne kazni opozore, če prejme tudi drugi del čekovne položnice, da jo mora takoj oddati sodniku za prekrške, če plača pa poštino, naj jo dostavi sodniku za prekrške zaradi evidentiranja. Na ta način bi se znebili nepotrebnega administrativnega dela, stroškov, kar pa je najvažnejše, nepotrebnega razburjanja in kritike občanov nad pravilnim in zakonitim poslovanjem občinskega sodnika za prekrške ter odseka za notranje zadeve v zvezi izvrševanja upravnih kazni.

Blaž Volf

»Človek, pomagaj!«

Tako bi prosila divjad, če bi znala govoriti. Dolgotrajna zima je prizadela predvsem plemenito divjad in ptice. Lovci, logarji in gozdni delavci se trudijo, da bi divjadi pomagali, prav tako pa tudi ljubitelji narave. Divje svinje, jeleni, srnjad, zajci, fazani, jerebice in ostali gozdni prebivalci že od konca novembra ne morejo do trave in korenin, s katerimi se preko zime preživljajo, zato jim morajo pomagati ljudje.

Zima ogroža tudi ptice, ki poginjajo zaradi mraza in lakote. Pri vsaki hiši je dovolj drobtin in drugih odpadkov, s katerimi bi lahko krmili ptice in tako marsikateri rešili življenje.

Koliko koristnih ptic so pokončali otroci, pa tudi odrasli z raz-

S količkom po glavi

Ze 9. februarja zvečer je Martin Petek napadel Ivana Nagodeta (oba sta iz Starega loga), zjutraj naslednjega dne pa je Petek spet poklical Nagodeta, češ da bo njegova krava povrgla. Nagode je šel v hlev, kjer ga je Petek pričakal in ga udaril s količkom po glavi. Zadeva bo dobila zaključek pred sodnikom za prekrške.

Urednikova pošta

POMAGAJMO DIVJADI IN PTICAM

Letošnja huda zima z visokim snegom in mrazom je močno prizadela divjad in ptice v gozdovih. Večkrat čitam, koliko srn in ptic pogine od mraza in lakote. V Delu sem bral, da so ljubljanski lovci našli v enem tednu na istem kraju sedem mrtvih srn. Brezvestni ljudje pa lovijo divjad, ki jo lakota in mraz prisilita v bližino človeških bivališč. Kaj ni tako početje vredno vse graje? Namesto da preganjajo ubogo žival, naj bi ji raje pomagali!

Jaz ljubim naravo in njene živali, posebno tiste, ki si v hudi zimi ne morejo pomagati in trpijo. Ker imam nekaj sena, ga dam brezplačno lovski družini Kočevje za krmljenje divjadi. Kdo od lovske družine lahko pride ponj.

Pomagajmo ubogi divjadi in pticam, kajti poleti bodo z uničevanjem žuželk in zajedavcev našo pomoč bogato poplačale.

Jože Likar, Kočevje,
Ljubljanska 41

OPOMBA UREDNIŠTVA

Pismo tov. Likarja nas je zelo razveselilo, saj nam je pokazalo, da je še veliko ljudi, čeprav nekateri divjad preganjajo in jo uničujejo, ki skrbijo za ptice in ostale gozdne prebivalce v tej hudi zimi. Zavedati se moramo namreč, da je divjad zdaj v zelo težkem položaju in ni potrebno, da jo preganjajo še ljudje, spomladi in poleti pa nam bo veliko pomagala pri uničevanju zajedavcev in žuželk. Prepričani smo, da lovske družine skrbijo za divjačino in da bodo rade volje sprejele pomoč slehernega ljubitelja narave.

A. Pleničar

Duhovna rekreacija mladine

(Nadaljevanje s 4. strani)

nji teden v Ribnici. Spregovorili bo treba tudi o telesni kulturi, ter temeljito analizirati možnosti za poživitev kulturno prosvetne in športne dejavnosti. Za pomoč se bomo obrnili na telesno vzgojo ustanove in Svobodo, ki so nam v prvi vrsti dolžne pomagati. Nanizala sem le nekaj problemov, ki tarejo ribniško mladino in o katerih bomo spregovorili na naši konferenci. Zeleli pa bi da bi se pričeli s temi vprašanji v bodoče ukvarjati tudi drugi, da bi zanje zvedeli in jih skušali reševati čim širši krog ljudi.

M. S.

KA KOR ESKIMI — Eskimi žive daleč na severu, v večnem polarnem ledu in snegu. Prebivajo v preprostih »iglujih« iz ledenih plošč in jim je kaj malo mar nizka temperatura in visok sneg. Komplikacije nastanejo, če se ledena plošča odtrga in z iglumi odplove na širno morje med ledenimi gorami. To se ne more zgoditi mladim dolenjevaškim »Eskimom« na rečici Ribnici, doleti pa jih lahko kaj prav tako neprijetnega, neljuba mrzla kopel. Toda to jih ne moti; mirno jadrajo na ledenih ploskvah, čofotajo po napoli raztopljenem ledu in se veselijo (tudi starši?)

Otroci so si našli tudi drugo zabavo. Ko odpelje avtobus s postaje, se ga zada oprimejo (eni na saneh, drugi na smučeh) in se malo popeljejo. Uh, kako prijetno je to! Videl pa sem, kako je avtobus na ovinku, ko je šofer opazil na cesti viro, naglo zavrl, kakih deset metrov potem, ko so se otroci spustili. Kaj bi bilo, če bi se to zgodilo malo prej? Avtobusu se ne bi zgodilo nič, toda otrokom? Ko se spuste, se še nekaj časa peljejo na saneh ali smučkah. Kaj, če tedaj naglo privozi nasproti drug avtomobil? ... Odrasli to vidijo, nihče pa se za to ne zmeni, dokler ne bo nesreče. Potem pa bo kriv šofer ...

Velike Poljane

Telesno-vzgojno društvo Partizan v Velikih Poljanah obstoja že leto dni. Ze takoj po ustanovitvi je bilo treba krepko poprijeti; mladinci in tudi odrasli so opravili precej prostovoljnih delovnih ur za ureditev igrišča za odbojko in rokomet. Nabaviti je bilo treba tudi potrebne rekvizite. Med letom so člani organizirali več prijateljskih srečanj z Laščani in Ribničani, januarja pa je bilo nad Poljanami smučarsko tekmovanje s Puljčani, ki so bili v Ortneku na počitnicah.

Preteklo nedeljo je bil na Poljanah občni zbor društva. Po poročilih predsednika, tajnika in blagajnika se je razvila živahna razprava. Pogovorili so se o problemih, s katerimi so se ukvarjali v preteklem obdobju, ter o željah in možnostih za poživitev športne dejavnosti. Sklenili so, da je treba kupiti športne rekvizite, katerih še nimajo, seveda če bo dovolj denarja. Na koncu so se pogovorili tudi o pustovanju, ki ga bodo organizirali.

—šek

Taborniki v letu 1963

Pretekli teden je bilo v prostorih čete Svobodnih gozdov v Kočevju posvetovanje funkcionarjev taborniških enot iz Kočevja in Ribnice. Taborniki so se pogovorili o akcijah v letošnjem jubilejnim letu ter sprejeli program, ki ga bodo skušali s skupnimi močmi v čim večji meri izpolniti. Poleg organizacijske utrditve obeh enot, čete Svobodnih gozdov iz Kočevja in čete Veselih Ribničanov iz Ribnice, bo glavna naloga obeh sodelovanje pri proslavi 20-letnice Zbora odposlancev.

Prva večja akcija v letošnjem letu bo pohod po stezah Partizanskega Roga, ki naj bi bil 1. maja. Akcija naj bi bila čimbolj množična, udeležili pa naj bi se je taborniki iz Kočevja, Ribnice in Novega mesta. Na tem pohodu naj bi se taborniki seznanili z važnimi zgodovinskimi kraji na Rogu, kjer so bile med NOB javke, bolnišnice, baze itd. Ob tabornih ognjih naj bi jim borci pripovedovali svoje spomi-

Taborniki pred kočo

ne na NOB in jim s tem osvetlili vlogo Kočevske, posebno pa še Partizanskega Roga, v naši revoluciji.

V Ribnici naj bi organizirali okrajni taborniški mnogo-boj, v oktobru mesecu pa naj bi v Kočevju organizirali akcijo Ilegalce, katere bi se udeležili taborniki iz taborniških enot po vsej Sloveniji.

Poleg tega imajo enote v programu organizacijo večjega števila izletov, potovalnih taborov itd. Taborniki bodo nudili pomoč pri markaciji partizanskih poti po Rogu in se v čim večjem številu udeležili ostalih akcij, ki jih bodo organizirali v počastitev 20-letnice Zbora odposlancev. V veliko pomoč bodo taborniki-vodiči.

V letošnjem letu bodo taborniki tudi uredili svojo kočo za Fridrihštajnom, ki bo tabornikom in vsem ljubiteljem narave primerna izhodiščna točka za izlete v naravo. Dela pri opremitvi koče so zaradi prehude zime prenehala, se pa bodo nadaljevala takoj, ko sneg skopni.

Sivi

Nekaj športnih

Dvigalci uteži TVD Partizana Kočevje se bodo v nedeljo, 17. t. m., v Ježici pri Ljubljani sprijeli v prijateljski tekmi z ekipo tamkajšnjega Partizana. Ker naši dvigalci uteži zelo pridno in redno vadijo, lahko pričakujemo lepe uspehe. To bo prva preizkušnja v tem letu po zimskem treningu in še to izven Kočevja. Toda fantje so močni in dokaj izvežbani in kar je glavno, so borbeni in imajo voljo kljub težkemu delu na svojih delovnih mestih.

V soboto, 16. februarja bodo v Kočevju »Zimske pionirske igre« za pionirje in pionirke osnovnih šol s področja občine Kočevje. Organizirata jih skupno občinski zveza za telesno vzgojo in zveza prijateljev mladine. Pomerili se bodo v sankanju in smučanju za prehodni pokal, ki ga bo dala v ta namen občinska zveza za telesno vzgojo Kočevje.

čali in sankali za razvedrilo ter pripravljali proge za popoldanske tekme. Sodeloval bo tudi TVD Partizan Kočevje, ki bo dal na razpolago vodnike, tehnično komisijo in sodnike za tekmovanja. Pri izvedbi tega športnega izleta bo sodelovala s svojimi člani tudi počitniška zveza občine Kočevje.

V ponedeljek se je pričel smučarski tečaj TVD Partizana Kočevje, katerega vodi smučarski vodnik Ferdo Čuk. Tečaj je že za izvežbane smučarje, ki se izpopolnjujejo v alpskih disciplinah, t. j. v slalomu in smuku.

O uspehih gornjih prireditvev, ki kažejo živahno dejavnost društev, bomo poročali v prihodnji številki našega lista.

A. Arko

Naši najmlajši smučarji

Ceprav so bile že nekaj let pri nas za smučarski šport neugodne zime, smo letošnjo zimo dobro izkoristili in hitro v tečajih obnovili znanje in že smo bili pripravljeni. Smelo so šli minulo nedeljo pionirji TVD Partizana Kočevje na republiške prvenstvene tekme v veleslalomu v Trzin. To je prvič, da so naši pionirji nastopali v republiških smučarskih tekmovanjih. Saj je bila to prva pionirska prireditev v republiškem merilu v Jugoslaviji nasploh.

Ekipo, ki jo je vodil tov. Ferdo Čuk, so sestavljali pionirji do 12 let starosti Smole Franci in Smola Dušan ter do 14 let starosti Struna Dušan, Hočevar Borut, Klun Ivan in Potrih Miha. Končnih rezultatnih list še nimamo, po neuradni oceni pa so se uvrstili med prvo polovico, kar je vsekakor lep uspeh, če upoštevamo, da je tekmovalo nad 200 izbranih pionirjev iz vse Slovenije.

Že samo opis tekmovalnih programov pokaže, da ti naši najmlajši smučarji niso od muh. Do 12. leta starosti so se morali spustiti na progi, dolgi 350 metrov na Fratah s 70 m višinske razlike in 17 vrati, pionirji do 14. leta pa na 1000 m dolgi progi na sosednjem pobočju, imenovanem Novina. Torej brez dvoma zahtevno tekmovalje, ki so ga pionirji dobro prestali in upamo lahko, da bomo imeli v Kočevju kmalu spet dobre smučarje.

Mladim tekmovalcem gre vse priznanje za požrtvovalnost in disciplinirano obnašanje na poti in na tekmovalnem prostoru.

Puljčani odšli

(v. p.) — Mladina iz Pule, ki je deset dni zimovala v Ortneku in se naučila lepote, zanimivosti in veselja v letošnji s snegom prebogati naravi, se je od naših krajev kar težko poslovila. Ortnek je bil te dni poln veselja in mladosti, da smo sedaj, ko so odšli, kar nekam osamljeni.

Prihodnjo nedeljo (17. t. m.) se bodo udeležili tekem v smučarskih skokih v Ribnici tudi skakalci kočevskega Partizana s 6-člansko ekipo. Tekmovanje bo organiziral TVD Partizan Ribnica, ki je ponovno usposobil lepo skakalnico pri Francišku za treninge in tekmovanja. To bo spet prva tekma naših skakalcev po petih zaporednih neugodnih zimah. To se bo verjetno vsem tekmovalcem precej poznalo, vkljub temu pa lahko pričakujemo, da bo to lepa in zanimiva zimsko športna prireditev.

Počitniška zveza Ljubljana-center bo priredila enodnevni zimski športni izlet v Kočevje. V nedeljo (17. t. m.) bo prišlo z jutranjim vlakom 200 pionirjev in pionirk. Ti bodo dopoldan smu-

igrali še odbojko in morda mali nogomet. Poleg bi napravili otroško igrišče. Končno bo osilniška mladina dobila z drugimi organizacijami svojo klubsko sobo. V razpravi je tov. Štivec pohvalil mladino in jo zaprosil, da bi pomagali dograditi gašilski dom, vodovod, postavili spomenik padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja v Osilnici idr. V zameno pa bi organizacije nudile pomoč sekciji.

Nasprotno pa je bilo graje vredno stališče predsednika Prosvetnega društva, ki je naravnost omalovaževal delo mladine. Mladina je ostro reagirala na njegove neosnovane izjave.

Na koncu so osilniški športniki izbrali ime za svojo sekcijo. Zedinili so se za ime »KOLPA«.

Po zastavljenih načrtih se obeta prebivalcem Osilniške doline veliko športnega razvedrila, zato se bodo morali oprijeti športniki svojega dela z vso skrbjo, tako da bodo tudi oni prispevali svoj delež k proslavi 20-letnice Kočevskega zbora.

-lp

»KOLPA« športna sekcija DP Osilnica

Pred kratkim je bil v Osilnici občni zbor športne sekcije. Na zbor so bili povabljeni številni gostje, ki se pa zboru niso mogli udeležiti zaradi prevelikega snega. Tako sta se zboru udeležila le dva gosta iz Osilnice ter okrog 25 članov sekcije. Iz poročila predsednika sekcije je bilo razvidno, da so bili aktivni v več panogah. Tako so pionirji že v tretje osvojili prvo mesto na nogometnem turnirju, ki ga prireja sekcija. Lani so bili številni šahovski turnirji, na katerih je sodelovalo preko 30 šahistov in šahistik. Ekipe Osilnice je na lanskem pohodu »Po kurirskih stezah okrog Kočevja« osvojila prvo mesto. Organizirali so tudi smučarska tekmovanja, nogometne dvoboje in dvoboje v streljanju s Pleščani, kjer so bili tudi uspešni.

Sekcija je imela lani vsega skupaj le nekaj preko tisoč dinarjev! Nujno je, da dobi sekcija denar, če hočemo, da sploh obstoja, ker je letos ostala brez športnih rekvizitov. Potrebna bo pomoč drugih organizacij, samo da ne bo

spet ostalo pri besedah kot doslej!

Nato so izvolili nov upravni in nadzorni odbor sekcije. Predsedniške posle bo opravljal letos Josip Ožura, za sekretarja pa je bil izvoljen Janez Ožura, ki je obenem tudi sekretar mladinskega aktiva. Letos je bil prvič izvoljen referent za športno medicino in sicer Viljem Rutar, študent medicine.

Da bi sekcija izpolnila vsaj večino zastavljenih nalog, bi nujno potrebovali 50.000 din, za katere je bolj malo verjetno, da jih bodo zbrali. Letos mislijo organizirati dvoboje v nogometu, šahu, streljanju, odbojki, atletiki, tekmovalje v smučanju in plavanju ter izlete. Osilničani mislijo letos nastopiti tudi v Kočevju, seveda v kolikor bosta za to pripravljena NK »Kočevje« in TVD »Partizan«. Glavni problem pri tem bodo stroški za prevoz v Kočevje. Dvobojev (v nogometu, atletiki in morda odbojki) bi bil konec julija ali v začetku avgusta.

Letos bi morali dokončati rokometno igrišče. Na njem bi lahko

ta teden za vas

KOČEVJE

Poročili so se: Leko Konstantin, knjigovodja iz Ljubljane, Tomačeva 11, star 36 let in Troha Marija, natakarica iz Kočevja, Trg svobode 1, stara 26 let.

V Ljubljani so se poročili: Zavadnik Peter, študent iz Kočevja, Ljubljanska c. 7, star 25 let in Skufca Ivana, učiteljica iz Ratje 15, stara 25 let; Turk Jože, kovač iz Trate 19, star 23 let in Kovačič Majda, tkalka iz Trate 34, stara 21 let.

V Novem mestu sta rodili: Murn Nevenka, trg. pomočnica iz Dolge vasi 73 — dečka; Rus Slavka, gospodinja iz Klinje vasi 9 — deklico.

V Ljubljani je rodila: Ošljak Ana, delavka iz Kočevja, Reška cesta 13 — dečka.

Umrli je Klun Anton, gozdni delavec iz Rapljevega 14, star 59 let.

RIBNICA

Rodila je Andoljšek Ivana, gospodinja iz Nemške vasi 28 — dečka.

Umrli so: Filipič Alojzij, upokojenec iz Bukovca, star 75 let; Trdan Ivana, preživetkarica iz Sušja 8, stara 87 let; Ulipi Franciška, upokojenka iz Otavice 32, stara 93 let.

SODRAŽICA

Poročili so se: Anton Zidar, kmet iz Sušja 7, star 24 let in Angela Gorše, gospodinja iz Zapotoka 10, stara 23 let; Ludvik Mihelič, lesostrugar iz Globeli 7, star 24 let in Rožca Lunder, gospodinja iz Sodražice 12, stara 27 let.

Umrli sta: Marjeta Zevnik,

kmečka delavka iz Črnega potoka 3, stara 50 let in Franciška Pirc, kmetica iz Žimaric 18, stara 83 let.

DOBREPOLJE

Umrli so: Samec Cecilija, kmetovalka iz Podpeči 9, stara 88 let; Tomšič Jožef, kmetovalec iz Zagorice 58, star 72 let; Strle Marija, soc. podpiranka iz Ponikev 76, stara 72 let.

VELIKE LASČE

Rodila je Kaplan Cilka, gospodinja iz Velikih Lašč 41 — dečka.

Umrli so: Zakrajšek Matija iz Opalkovega 3, star 77 let; Ogrinc Jože iz Brloja 2, star 75 let in Virant Marija, kmetovalka iz Dvorske vasi 4, stara 73 let.

PRODAM

Ugodno prodam kompletno spalnico in samsko omaro. Vprašajte na upravi lista.

PRODAM

Ugodno prodam posteljo, dve nočni omarici in radio. Naslov dobite na upravi Novic.

ČESTITKA

Ljubemu očetu Francu Viderolu (Malnarjevemu) iz Rakitnice želijo za njegov 82. rojstni dan vse najboljše, obilo zdravja in zadovoljstva otroci z družinami.

STANOVANJE

Starejše dekle išče samsko sobo ali gre za sestanovanko. V popoldanskih urah pripravljena pomagati v gospodinjstvu. Po-vprašajte v upravi lista.

KINO

KOČEVJE: od 15. do 17. februarja francoski barvni film »Till Ulenspiegel«, 18. in 19. februarja ruski film »Nočni direktor«, 20. in 21. februarja ameriški film »Nekateri so za vroče«, 22. in 24. februarja italij. barvni film »Jaz ljubim, ti ljubiš«.

RUDNIK: 16. in 17. februarja nemški film »Dokler nas denar ne loči«, 19. in 20. februarja ameriški barvni film »Tarzanova borba za življenje«, 23. in 24. februarja ameriški film »Najljubši učenec«.

RIBNICA: 16. in 17. februarja angleški film »Povest o dveh mestih«, 23. in 24. februarja nemški f. »Kovarstvo in ljubezen«.

SODRAŽICA: 16. in 17. februarja ameriški film »Arrivederci Roma«, 23. in 24. februarja ameriški film »Pojmo v dežju«.

VELIKE LASČE: 16. in 17. februarja ameriški film »Trije Evi-ni obrazi«, 23. in 24. februarja jugoslovanski film »Vrata ostanejo odprta«.

STARA CERKEV: 16. in 17. februarja italijanski barvni film »Senso«, 23. in 24. februarja francosko-nemški film »Napoleonov oficir«.

LOŠKI POTOK: 17. febr. francoski film »Vreli asfalt«, 24. febr. ameriški film »Podaj roko hudiču«.

DOBREPOLJE: 16. in 17. februarja ruski barvni film »Dekliška pomlad«, 20. februarja jugoslovanski film »Tovariš predsednik srednji napadalec«, 23. in 24.

februarja slovenski film »Minuta za umor«.

BROD NA KOLPI: 17. februarja francoski film »Jezik za zobe«, 24. februarja amer. film »Priča obtožbe«.

POTUJOČI KINO PREDVAJA

Norveški film »Devet življenj« v soboto, 16. II. ob 17.30 v Dolgi vasi. V nedeljo, 17. II. ob 13.30 v Banja Loki, ob 16. v Fari in ob 19. uri v Kužlju.

Francoski film »Ata, mama, žena in jaz« v soboto, 16. II. ob 19. uri v Starem logu, v nedeljo, 17. II. ob 16. uri v Strugah in ob 19. uri v Livoldu.

Norveški film »Devet življenj« v soboto, 23. II. ob 19. uri v Koprivniku, v nedeljo, 24. II. ob 14. uri v Vimolju in ob 17. uri v Mozlju.

Francoski film »Ata, mama, žena in jaz« v soboto, 23. II. ob 19. uri v Oneku, v nedeljo, 24. II. ob 15. uri na Travi in ob 18. uri v Podpreski.

Vstopnice prodajajo pol ure pred predstavo. Odgovorne predstavnike v krajih, kjer predvajamo filme, prosimo, da poskrbijo za tople in popolnoma zatemnjen prostor.

BRZOJAVNI SKRAT

Hčerka je dobila za rojstni dan nekaj steklenic vina. Staršem je brzojavila: »Dobila sem vina, vam bom vas na gostijo.« Se isti večer je prejela očetovo brzojavko: »Nesramnica! Brzojav je besedo VINA popačil v SINA.

RAZPIS

Mehanika za pletilne in šivalne stroje ali ključavničarja, ki se želi specializirati za popravilo navedenih strojev takoj sprejmemo. Ponudbe pošljite na Zavod za zaposlovanje invalidov Kočevje.

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE INVALIDOV
KOČEVJE

RAZPIS

Kovinsko podjetje Ribnica prodaja več odpisanih osnovnih sredstev, med njimi 2 strožnici. Prednost pri nakupu imajo gospodarske organizacije. Če v roku 8 dni ne bo interesentov iz gospodarskih organizacij, bomo odpisana osnovna sredstva prodali drugim.

OBVESTILO

Obveščamo vse cenjene potrošnike, podjetja in obrtnike, da bomo zaradi adaptacije trgovskega lokala »Železnina« v Kočevju trgovino z 18. 2. 1963 zaprli.

Kupce na veliko bomo lahko tudi v bodoče postregli v našem skladišču na Roški cesti št. 9, nasproti gasilskega doma.

Vsem ostalim potrošnikom pa priporočamo, da se v tem času poslužujejo trgovine »Tehnika«.

TRGOPROMET Kočevje

SPORED RTV LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00—8.00.

SOBOTA, 16. FEBRUARJA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji — 9.25 Sprehod skozi Moskvo — 11.00 Pozor nimaš prednosti! — 12.05 KN — Franc Martinc: Delovni kolektivi kmetijskih organizacij sprejemajo svoje programe za letošnje leto — 14.05 Klavirski poet iz poljske dežele — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Zborovske skladbe sodobnih hrvaških komponistov — 17.05 Gremo v kino — 18.45 Okno v svet — 20.00 Novo v studiu 14 — 21.00 Za konec tedna — ples.

NEDELJA, 17. FEBRUARJA: 8.00 Mladinska radijska igra: Franc Puntar: Packe — 9.05 Mendelsohn in Greig — 10.00 Še pomnite, tovariši... — 10.30 Peta bavno-glasbena matineja. — 11.30 Nedeljska reportaža — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, I. — 13.30 Za našo vas — 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, II. — 15.30 Dvorčakovo popoldne — 16.20 Ogrlica s popevkami in prijetnimi melodijami — 17.15 Radijska igra: Rolf Schneider: Slovo od Sundheima — 18.30 Športna nedelja — 20.00 Izberite svojo melodijo — 22.15 Skupni program JRT, studiod Zagreb.

»IZVOZ SNEGA« — Dovolj ga imamo, da celo nekajkrat preveč! Toliko, da se nam je vsem, čeprav smo poleti hrepeneli po njem, že zdavnaj priskutil. Gazimo ga, teptamo, pljuvamo nanj, ga odmetavamo, pa spet zapade nov. Nikakor se ga ne moremo znebiti; če mu še pomlad ne bo mogla do živega, ne vem, kako bo! Kaj pa, ko bi ga izvažali? (V Afriki, pa tudi drugod, ga sploh nimajo!) Predlog, ki bi ga veljalo preštudirati. Naši Komunalci ga zaenkrat izvažajo samo v Rtno (Ljubljancani pa v Ljubljnico)...